

De electriciteit in het Verkeerswezen. — Hoog water te Parijs. — De duitsche kali-magnaat Rechberg te Parijs. — De winter van 1924. — Een tram te water.

No 28 (2)
 11e Jaargang
 9 Jan.
 1924.
 PER NUMMER
 20 CENT.
 VOOR WEEK-
 ABONNE'S
 17½ CENT.

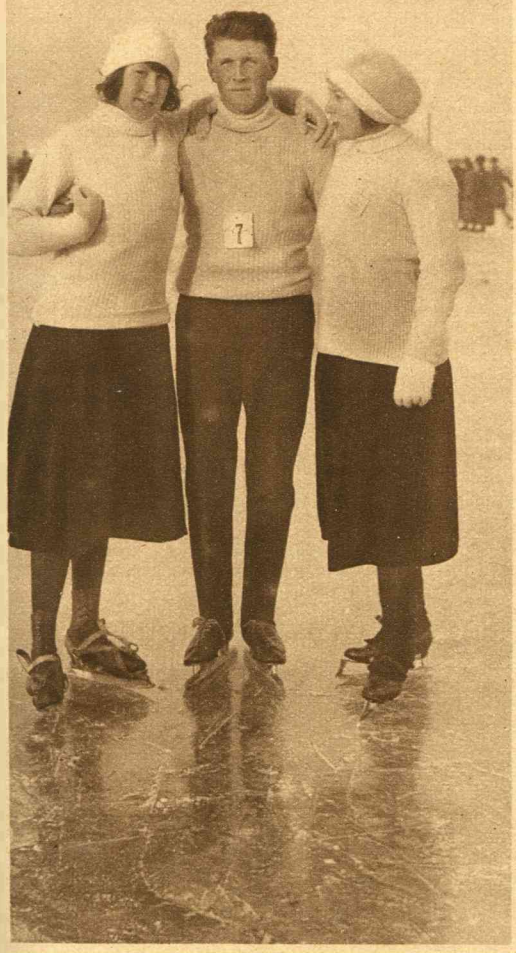
Panorama

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS MAATSCHAPPIJ LEIDEN

PRIJS
 PER
 KWARTAAL
 f 2.25
 FRANCO
 PER POST
 f 2.50

OM HET KAMPIOEN- SCHAP VAN NOORD-HOLLAND

Zondag 6 Januari had op het z.g. "Waardje" te Oud-Karspel een hardrijderij op schaatsen plaats om het kampioenschap van Noord-Holland, uitgeschreven door den Koninklijken Nederlandschen Schaatsenrijdersbond. Een 17-tal deelnemers uit verschillende plaatsen van Noord-Holland hadden zich voor den strijd doen inschrijven. Onze foto's geven hierboven links: de heer W. Kos (oud-Karspel) die den eersten kamp, vijfhonderd meter, won, en daarmee tevens kampioen van N.-Holland werd. Midden: De vier snelste rijders in de 500 meter-baan. V.l.n.r. de heeren Taconis, W. Kos, G. Milles, R. de Vries. Rechts: de bekende rijder Taconis (rechts) wenscht den heer Kos geluk met diens overwinning.

Een groep der deelnemers en de jury. De heeren (1) Taconis, (2) de Vries, (3) Van 't Loo, bestuurslid IJclub Oud-Karspel, lid der jury. (4) W. Kos, (5) Louwe, (6) Nylandt, lid der jury. (7) Van Laer, bestuurslid Ned. Kon. Schaatsenrijdersbond, lid der jury.

De heeren Mettes (links) en Taconis (rechts) gekiekt in de bocht van de 5000 M. baan.

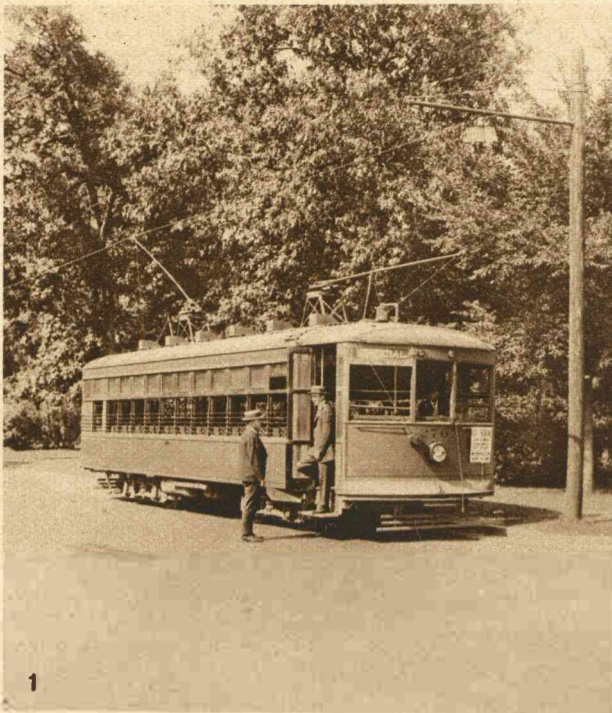
DE ELECTRICITEIT IN HET VERKEERSWEZEN

Toen in het begin der vorige eeuw de eerste spoorweg met stoomvermogen werd in bedrijf genomen, was een nieuw tijdperk in de geschiedenis der menschheid ingeluid. Het werd nu mogelijk, een intensief verkeer en goederenvervoer te land te ontwikkelen en voorheen woeste streken tot bloei en welvaart te brengen. Inderdaad, indien men heden de spoor- en tramwegen van de aarde zou kunnen doen verdwijnen, bleef er van ons ingewikkeld leven nagenoeg niets over.

De stoom heeft de menschheid onschatbare diensten bewezen; doch langzamerhand neemt die geheimzinnige onzichtbare, alom-tegenwoordige kracht, welke wij de electriciteit noemen, het werk over. De 20e eeuw heeft men dan ook terecht de eeuw der electriciteit genoemd. Wij zullen ons ditmaal bezig houden met een bespreking van de nieuwste voortbrengselen der electriciteitsindustrie op het gebied van het verkeerswezen. Als vanzelfsprekend ontleenen wij onze gegevens aan de toestanden in de Vereenigde Staten van Amerika, waar men op dit gebied (vooral wat de spoorwegen betreft) over veel ervaring beschikt.

Het verkeer per tram in de steden is ook in Europa reeds sinds vele jaren geëlectriceerd, al treft men bijv. in ons land nog vele stoomtramwegen aan.

De door den oorlog gewijzigde toestanden op arbeidsgebied dwongen er toe, naar middelen om te zien, om te trachten een besparing aan personeel te verkrijgen. Men heeft toen in Amerika bij de invoering van dit systeem heel wat tegenstand van de zijde van het publiek te overwinnen gehad; in de eerste plaats wel, omdat de mensch in het algemeen zich steeds instinctief aan het oude vastklemt en verder, omdat men het gemakkelijker vindt, te betalen,

Was het invoeren van electriche tractie op de tramwegen vrij eenvoudig, anders was het gesteld met de electricificatie der spoorwegen. Moderne stoomlocomotieven, voorzien van oververhitten stoom, kunnen onder normale omstandigheden aan alle eischen voldoen. Toch biedt de electriciteit vele voordeelen en nu zeer spoedig ook in ons land het hoofdspoorweg-traject (Rotterdam—Den Haag—Amsterdam) geëlectriceerd zal worden, zal het den lezer wel interes-

en in tunnels van zeer veel belang is. In bergachtige streken biedt de voortbeweging door middel van electriciteit wel zeer groote voordeelen aan. Niet alleen is men in staat met electriche machines bij het stijgen vaak de dubbele snelheid te bereiken, vergeleken met de krachtigste stoommachines, doch bij het dalen behoeft de luchtdrukrem niet in werking gesteld te worden. De electromotoren zijn n.l. in staat door een systeem van „regenerative braking” de snelheid van den trein te verminderen en de daardoor opgewekte energie wederom aan den voedingsdraad af te staan. Alleen in geval van nood wordt de luchtdrukrem gebruikt; warmlopen van wielbanden of remblokken, door het langdurige remmen veroorzaakt, is bij dit systeem uitgesloten.

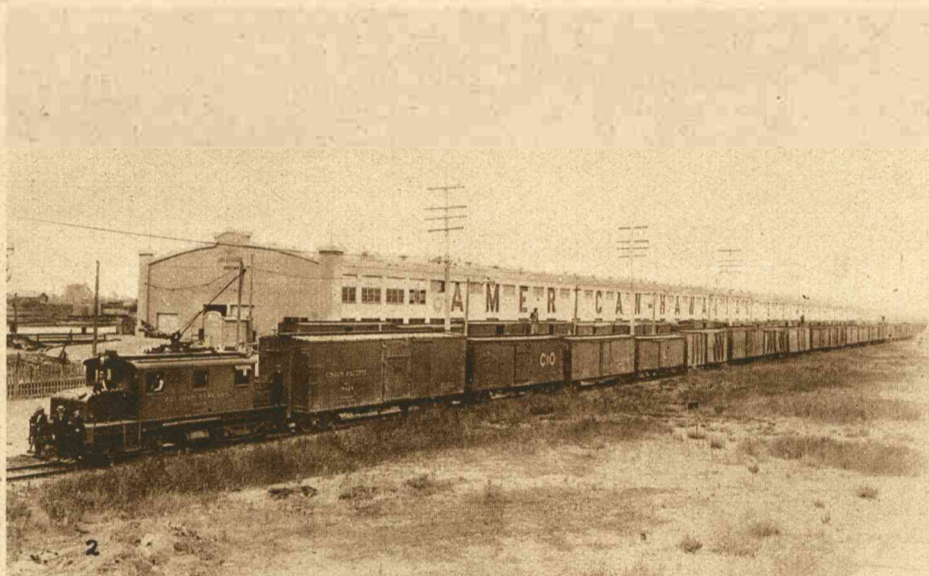
Een groot voordeel is verder de mogelijkheid om spoedig groote snelheid te bereiken; vonken, welke branden kunnen veroorzaken, verspreidt de electriche locomotief niet.

Wij zullen nu de verschillende in gebruik zijnde systemen bespreken.

De stroomtoevoer kan geschieden door een z.g. derde rail of door middel van boven de lijnen gespannen koperdraden. Het eerste systeem wordt in de groote buitenlandsche steden gebruikt bij het ondergrondse stadsverkeer, dus daar, waar de hoogte der tunnels het ophangen van voedingsdraden niet veroorlooft. Het levert in de practijk voor het spoorwegpersoneel en bij ongevallen ook voor de passagiers vele gevaren op. De minste aanraking met het staal (isolatie door middel van hout wordt zooveel mogelijk toegepast) is dodelijk.

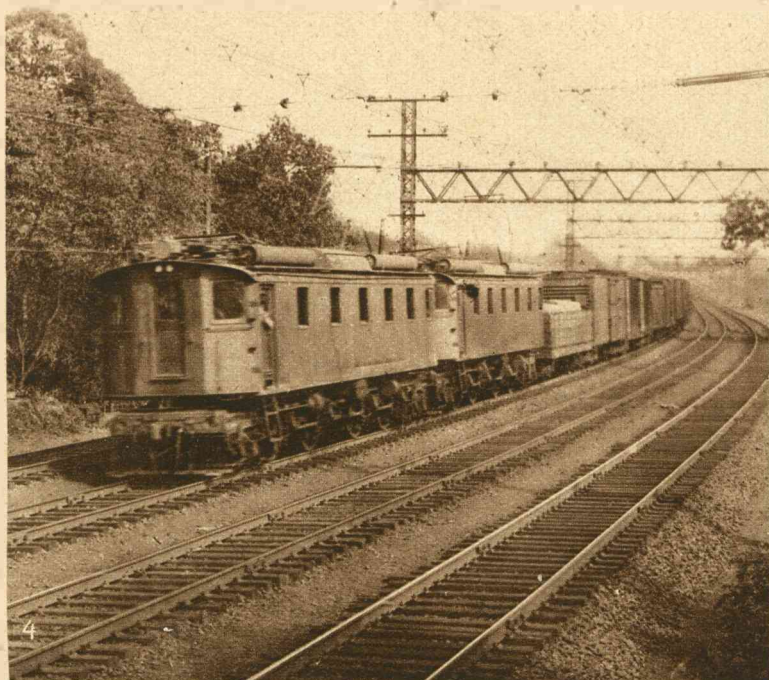
De electriche spoorwegen in ons land zijn en worden alle voorzien van bovengrondsch stroomtoevoer.

In fig. 2 vindt men een afbeelding van een 60-ton wegende electriche locomotief, welke een met fruit geladen trein in Californië voortbeweegt. Men lette op den z.g. trolley, welke den stroom afneemt. In Europa maakt men van het beugelsysteem gebruik, hetwelk veel doelmatiger is. Bij de spoor-

als men in den wagen heeft plaats genomen, dan afgestapt, dan afgepast gered te moeten houden bij het instappen.

In fig. 1 vindt men een standaard-model safety-car afgebeeld, ingericht als één-manswagen. Opspringen onder het rijden is onmogelijk, omdat de deuren eerst gesloten moeten zijn alvorens de wagen kan vertrekken. De bestuurder bedient zich van een z.g. „dead-man handle” (zoöals o.a. ook op de ondergrondsch electriche spoorwegen in gebruik is); laat hij de schakel-kruk los, dan wordt automatisch de stroom afgesloten, de Westinghouse-rem in beweging gebracht, terwijl gecompriëerde lucht de deuren opent. De Amerikanen noemen dit: „safety-devices”.

seeren, iets omtrent die voordeelen te vernemen.

In de eerste plaats is de stoommachine een werktuig van zeer beperkte capaciteit. De ketel is aan bepaalde afmetingen gebonden, bepaald door het maximum gewicht met betrekking tot den as-druk d.i. het gewicht, hetwelk op één as drukt. Verder kan men de lengte van den ketel niet te groot maken daar anders het uitzicht voor den machinist onmogelijk wordt. Men heeft in Amerika echter reeds reusachtige stoomlocomotieven, vnl. voor goederenvervoer gebouwd. Hier in Europa zijn echter dergelijke monster-machines niet bruikbaar, daar behalve dat de bouw der goederenwagens en het ontbreken van een luchtdrukrem het combineeren van een

zeer groot aantal wagens onmogelijk maakt, ook de afmetingen der tunnels, bruggen en verdere kunstwerken niet op dergelijke locomotieven zijn berekend.

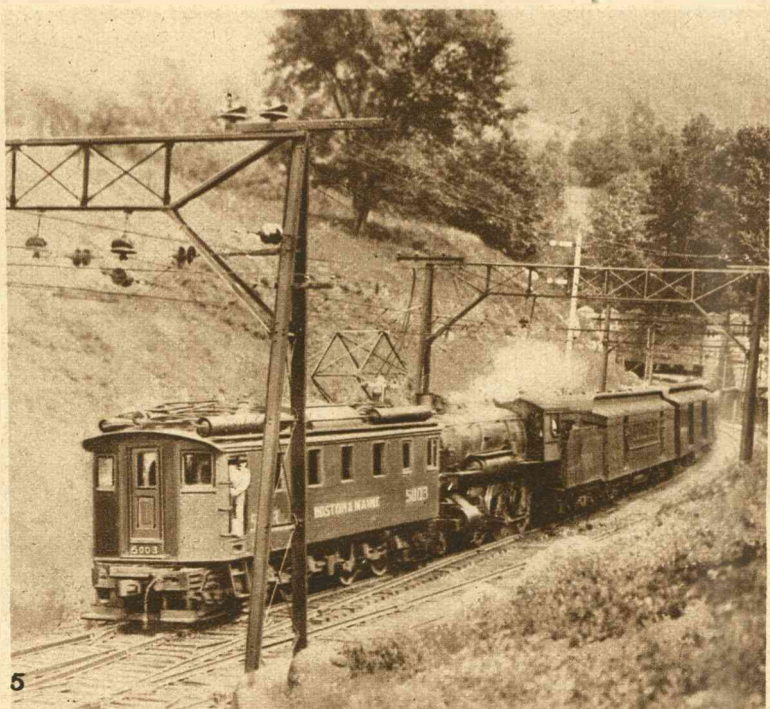
Toen men echter in de U.S.A. de maximum-afmetingen bij de stoomlocomotief had bereikt, was men wel gedwongen tot den bouw van electriche machines over te gaan, te meer daar men twee of meer electriche machines tot één geheel kan samenvoegen.

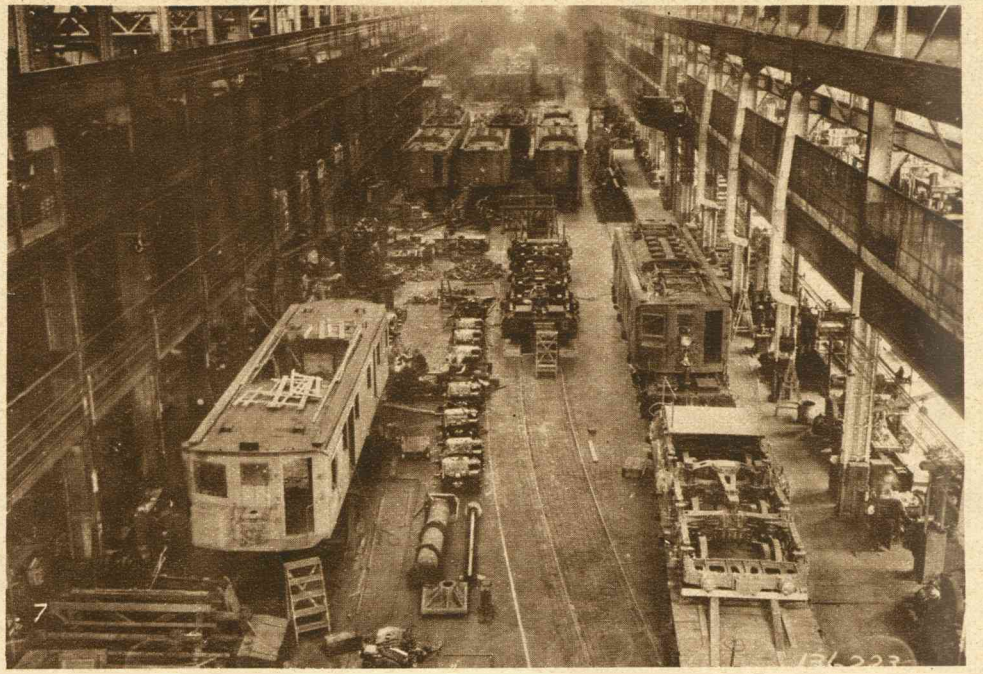
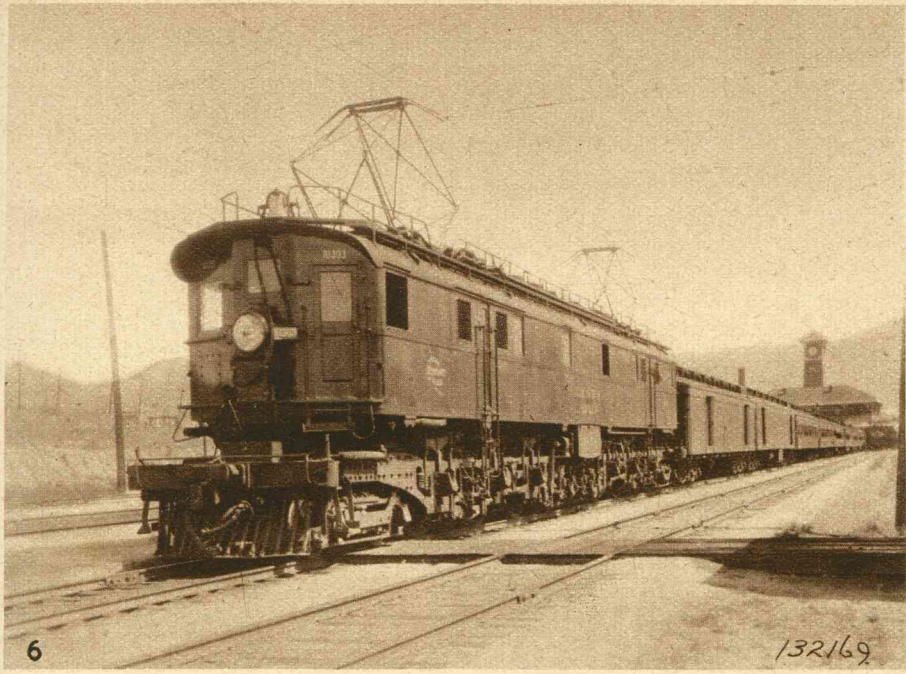
Een stoomlocomotief moet geruimen tijd vóór het vertrek reeds onder stoom gebracht worden en moet telkens, na korten tijd dienst te hebben gedaan, grondig worden nagezien. Niets daarvan bij de electriche machines.

De electriche locomotief is thans zeer betrouwbaar en veroorzaakt geen rook of hinderlijke gassen, iets wat vooral bij ondergrondsch verkeer

wegen met groote snelheid gaat men ook in de U.S.A. meer en meer tot het beugelsysteem over.

Fig. 3 doet ons een motorwagen-trein met derde-rail stroomtoevoer zien. Het motorwagensysteem bestaat hier te lande op de lijn Den Haag—Rotterdam en zal ook toegepast worden op de lijn Rotterdam—Amsterdam. Daar waar veel stopplaatsen zijn, zoöals bijv. in het ondergrondse stadsverkeer, is het een groot voordeel, indien de trein in een minimum van tijd zijn volle snelheid kan bereiken. Dit is met dit systeem mogelijk, daar de kracht a.h.w. over den geheelen trein is verdeeld en met het toenemen van de treinlengte ook het beschikbaar aantal P.K. stijgt. Voor

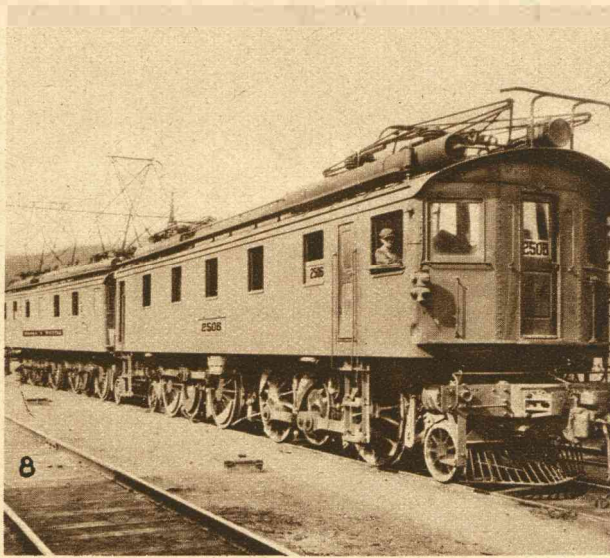

het groote doorgaande verkeer gebruikt men echter bij voorkeur elektrische locomotieven.

Fig. 4 doet ons een dubbele elektrische locomotief zien, vóór een goederentrein. Groote snelheden zijn zelfs met de zwaarste treinen mogelijk.

In afbeelding 5 een zeer eigenaardige toepassing van de elektrische machine. Bij het rijden door een langen tunnel blijft de stoomlocomotief voor den trein; de vuren worden echter afgedekt, zoodat gedurende den rit door de tunnel zich geen rook of gassen ontwikkelen. De elektrische locomotief trekt en trein en stoommachine door de tunnel en laat alsdan het werk der voortbeweging wederom aan het stoompaard over.

De langste elektrische spoorweg vindt men natuurlijk ook in Amerika. De Chicago-Milwaukee-St. Paul Railway heeft van haar net, hetwelk zich uitstrekt van Chicago tot Seattle aan de kust van de Stille Zuidzee twee gedeelten ter gezamenlijke lengte van 1000 K.M. geëlectrificeerd. De stroom wordt opgewekt door waterkracht, welke in de gebergten overvloedig voorhanden is. In de zwaarste sneeuwstormen heeft de elektrische locomotief bewezen volkomen bedrijfszeker te zijn. In fig. 6 een afbeelding van de op deze lijn in gebruik zijnde machines, welke 275 ton wegen en

4000 P.K. kunnen ontwikkelen. Het zijn de grootste elektrische locomotieven der wereld.

Met fig. 7 geven wij nog een afbeelding van de fabriek der Westinghouse Electric Co. waar elektrische locomotieven zich in verschillende stadia van afwerking bevinden. Op den voorgrond links de zware electromotoren; rechts een onderstel, waar de motoren nog ingezet moeten worden.

In fig. 8 vindt men ten slotte een afbeelding van een zware elektrische goederentrein-locomotief, in gebruik bij de Norfolk and Western Spoorwegmaatschappij voor het vervoer van kolentreinen in het gebergte. Deze kolos kan 3300 P.K. ontwikkelen en bereikt op effen terrein een snelheid van ruim 40 Kilometer per uur. Een dergelijke elektrische locomotief neemt de plaats in van vier der zwaarste stoommachines.

Er rest ons nog een woord van dank te richten tot de Westinghouse Maatschappij, welke zoo vriendelijk was ons afbeeldingen van door haar vervaardigd materieel te doen toekomen.

F. S. BOSMAN

LEED

Ziezoo, vrouwtje, nu maar al de misère van de verhuizing vergeten, en dan zul je wel gauw aan ons nieuwe huis en het dorp gewend zijn."

Doch in den laten avond werd Hansje plots met een blaffenden hoest wakker en heesch klonk zijn stemmetje, toen hij vroeg om water. Verschrikt stonden zijn ouders aan zijn bedje en angst groeide in beider oogen, toen geen der beproefde huismiddeltjes baatte, noch suikerwater, noch salmiakpastilles eenige verlichting gaven, ventjes ademhaling al korter werd en hij zich wild van de eene op de andere zijde wierp.

Blootshoofds holde Hans de deur uit, belde in het naburig café om een dokter en haastte zich dan terug.

"O, jongen, komt hij gauw? Hansje heeft het zoo benauwd."

"Ja, dadelijk, Lee."

Ze zat zenuwschokkend op den rand van het ledikantje met het afgetobde jongetje op de bevende knieën.

Hans zelf was radeloos. O, wat zou hem nu gebeuren! Zou hij zijn jongen, zijn oogappel moeten missen? Dat kon, dat mocht toch niet!

Met een ruk trok het kereltje zijn knietjes op. Verward sloeg hij de oogjes open en fluisterend heeschte zijn stemmetje: „Paatje."

"Ja, jongen; Paatje is bij je. Hansje is zoet. Hansje is Pa zijn vriendje."

Dat hij nu niets doen, doch maar lijdelijk moest zitten toekijken, dat zijn lieveling werd gewurgd! Graag zou hij het eigen hoofd verborgen hebben in het weke kussen. Maar hij moest flink zijn, zich goed houden voor zijn vrouwtje,

dat nu roerloos zat, haar bleek, verstrakt gelaat, als uit marmor gehouwen, gebogen naar het kindje.

Hij voelde, hoe elke seconde van wachten hem afmatte. Onmogelijk dit nog lang te kunnen uithouden.

Het plotselinge gonzen van een motor gaf verademing. Hans was met een paar sprongen beneden en deed den dokter open.

"Brandts," stelde die zich voor. Een jonge man met een sympathiek, vermoeid gelaat, dat vrouwen inboezemde.

"Gelukkig, dat ik niet een oude gebeld heb, die eerst misschien nog een rijtuig had moeten laten inspannen, want ik heb maar getelefoneerd, wien ik het eerst in de gids tegenkwam," bedacht Hans nu.

"Waar is het patiëntje?"

"Boven dokter."

Lee zat nog met het ventje op haar schoot.

"Mevrouw. — Zoo, jongen, moet jij zoo hoesten?"

"Hij is nu net wat rustiger dokter, maar zoo juist dachten we, dat hij zou stikken."

"Ja, hij hijgt wel zwaar. Maak hem maar vlug even bloot."

Hans schrok, toen hij het buikje zag, dat krampachtig samenneep.

"U behoeft zich nog niet ongerust te maken, maar het lijkt me een ernstig geval en opname in de barakken is beslist noodzakelijk: ik denk aan diphtheritis."

"O, neen dokter; ik stamijn kind niet af."

"Och, dat doet U wel, mevrouw. Ik raad het U toch slechts in zijn belang!"

"Maar dan kan ik toch wel bij hem blijven!"

"Neen, dat gaat niet. Maar er wordt goed op hem gepast, daar behoeft U geen zorg over te hebben."

Lee was óp; verzette zich niet meer.

Hans zijn hersenen werkten nu weer klaar en koel. Hij begreep, dat hij als leek niet anders kon doen, dan het lot van zijn kind toevertrouwen aan den geneesheer, wilde hij zich later niets te verwijten hebben.

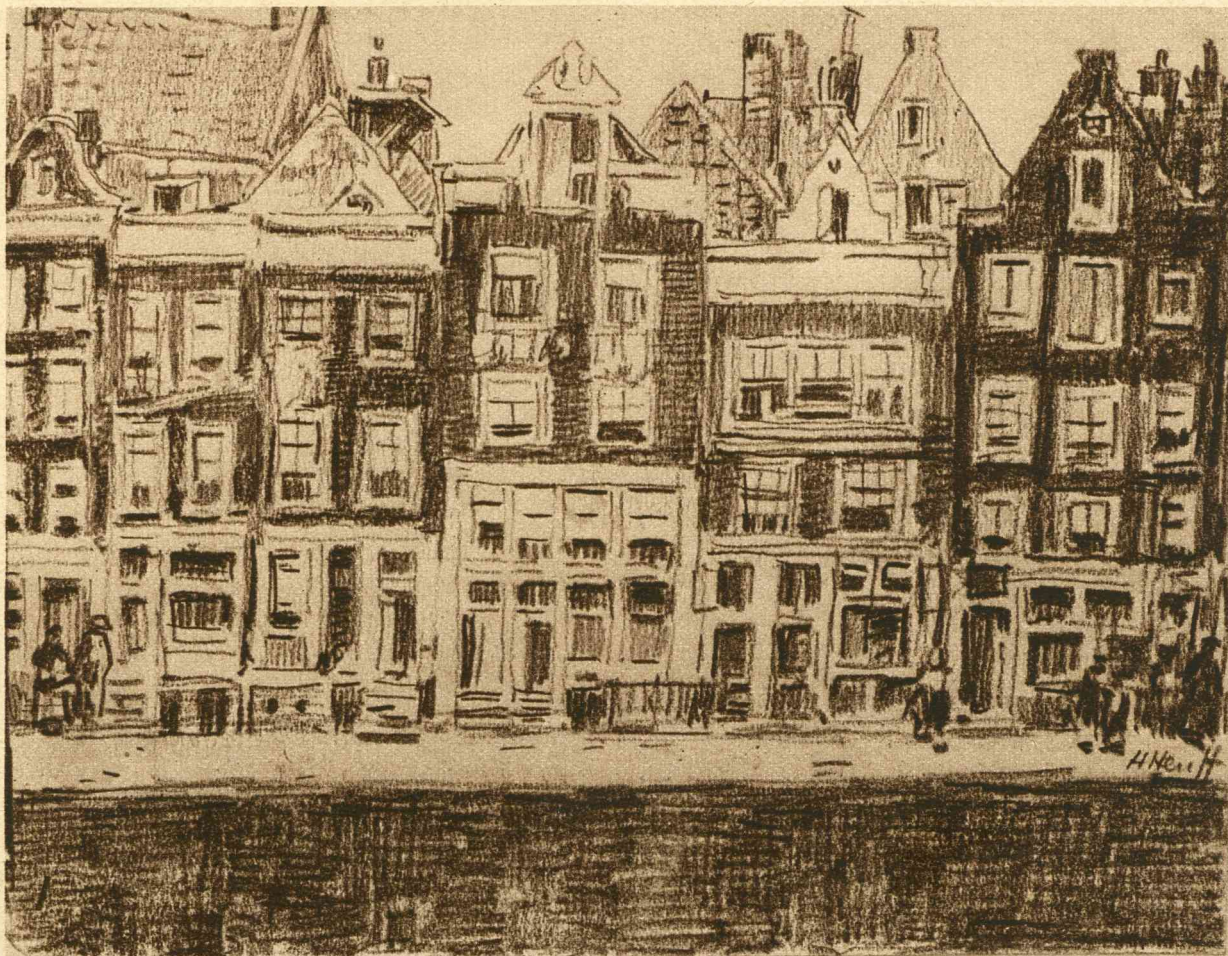
"Goed, dokter. Ik zal U even uitlaten. Wilt U nog zoo goed zijn een rijtuig te bestellen: ik ben hier nog vreemd. En U waarschuwt zeker ook den dienst der barakken?"

"Zeker, zeker."

Beneden aan de trap vroeg de dokter nog toestemming voor operatief ingrijpen, want het zou wel op tracheotomie uitdraaien.

"Dokter, U mag doen, wat U in het belang van mijn zontje noodzakelijk acht." Even moest Hans steun zoeken aan den deurstijl.

In den klaren Meivond rolde het rijtuig door de nachtelijk stille lanen van het rustige

Oude Huizen aan het Water.

Naar een zwart-krijttekening van H. Heuff.

villadorp. — Hansje was thans helder wakker en zijn ademhaling scheen wel normaal.

„Zou 't nog wel noodig zijn, dat we gaan, jongen? Zijn borstje is al veel ruimer.”

„Och, kindje, laten we maar doorzetten; het kan natuurlijk ieder oogenblik terugkomen.”

„Waar gaan we naar toe, Paatje?”

„In een hotel slapen, vent. Het nieuwe huis is nog niet in orde.”

Hans vond het ellendig tegen hem te moeten liegen, maar hij durfde thans niet van scheiding spreken, en zag geen kans hem nu geduldig uitleg te geven van ziekenhuizen en barakken.

„Kijk, Pa. Maan gaat ook mee. Vindt het ook niks lekker om in het nieuwe huis te schijnen, zeker.”

„Ja, gelukkig, hè, jongen.” Ontroerd zocht het vrouwtje in het wagen donker de hand van haar man.

„Houd je maar goed, kindje. We komen dit ook wel weer te boven.”

O, hij wilde zoo graag flink zijn. Doch toen ze de spoorbaan overstaken, dacht hij, dat het een welkome oplossing zou zijn met zijn drietjes door een trein gegrepen en uit dat ellendige leven gerukt te worden. En toch zag hij zoo heel goed het laffe en misdadige in van dezen gedachtewensch.

Nu reden ze langs een landweg waar aan weerszijden de appelboomen veelbelovend bloeiden.

„Och, Hans. Hoe mooi zou het leven kunnen zijn.”

„Lievelling, zoo mooi zal het worden als we ons kind weer gezond terug mogen halen.”

Grint knerste onder de wagenwielen en plots knipte boven een deur een electrisch lichtje aan: de barakken!

Hans stapte het eerst uit. „Vrouw-tje, geef mij den jongen nu maar.”

„Neen, mijnheer, laat ik hem nemen,” zeide een der beide zusters, die haastig naar buiten waren gekomen. En reeds verdween ze met het ventje in het halfduister van de deuropening.

„Kom, Lee, we moeten toch zien, waar hij blijft, en je moet nog wat tegen hem zeggen.”

In het badkamertje werden ze gelaten, waar het gaskacheltje brandde en het water reeds dampte in de kuip. Terwijl de hoofdverpleegster inlichtingen vroeg, trachtte de andere zuster het ventje op zijn gemak te stellen; wat wonderwel lukte.

„Waar moet ik nu slapen?”

„Hiernaast, jongetje, en vader en moeder in dat kamertje,” jekte ze.

„Zeg, Pa, ik heet Hans, hè?”

„Ja, zuster; hij heet Hans.” Even ontmoetten zijn oogen de hare onder het flatteuse, witte kapje. Hij herkende haar onmiddellijk. Zij hem?

Op den thuisrit met zijn uitgeputte vrouwtje tegen zich geleund, moest hij ondanks het leed, dat ook hem zwaar wog, nog aan de zuster terugdenken.

Wonderlijk toch, dat hij onder deze omstandigheden, Erna, zijn jeugdliefde terugvond.

De seringen geurden en de appels bloeiden ook, toen Erna en hij de rumoerige herrie van een volksfeest in hun provinciestadje waren ontvlucht en voor het eerst samen buiten wandelden.

Er waren heerlijke maanden op gevolgd en 't was voor haar geweest, dat hij zijn eerste vers dichtte, dat aanving:

„Schooner nog dan zon op beukeblaaren

Mijn lief, is de glans van je donkere haren . . .”

Ze hadden samen Heine en Gezelle gelezen en ééns elkan- der innig gekust.

Tot haar vader er achter kwam en door barbaarsche, doch

doeltreffende middelen een eind maakte aan de idylle.

Nijdig had Hans nog gerijmd:

„Schande voor zijn grijze haren

Is hij vreeslijk uitgevaren.

Om onze zeventien jaren

Schold hij ons jong en onervaren . . .

Man! kom spoedig tot bedaren.”

Maar deze volgde den raad niet op; 't was u t geweest, voor goed. Daarna kwam de roes van ingespannen studie en examens doen, en dan ging hij de wereld en het leven in. Dat was nu stellig al vijftien jaar geleden. Wel had hij later nog

En afscheid.

De vorige week nam Mejuffrouw Bloemers (x) afscheid als directrice van het Academisch Ziekenhuis te Leiden. Verscheidene professoren, doktoren, verpleegsters en verplegers waren bij deze plechtigheid tegenwoordig.

eens aan deze episode teruggedacht en dan vond hij haar in zijn herinnering als een bloeiende kers zoo teer en als een gedichtje van Gezelle zoo zuiver, maar tot volle rijpe liefde, zooals voor Lee, was zijn gevoel voor Erna nooit ontloken.

Vele weken bleef de somberheid gedoken in het huis, waaruit zoo onverwacht het zonnetje gerooft was, en töt een grijze keten reeg de tijd de troosteloze dagen.

Hans deed zijn werk op kantoor als in een roes. Dikwijls onder het lezen van de post, en soms zelfs onder 't gesprek met een cliënt, dwaalden zijn gedachten naar de houten barakken op de heide achter het jonge groen van berken; of naar zijn arme, kleine vrouwtje, nu eenzaam in het groote huis.

Zij miste den kleuter nog wel het meest. Anders vulde hij de heele woning met zijn klare stemmetje, zijn bedrijvig gedribbel en zijn drukke geïmproviseerde spelletjes.

Den eersten morgen waren ze samen gaan kijken. De hoofdverpleegster ontving hen. Hansje had in den nacht weer zeer hevige benauwdheden gekregen, zoodat men zelfs met twee ketels had moeten stoomen, maar 'n operatie was gelukkig niet noodzakelijk gebleken. Samen mochten ze door het ruitje naar hem zien, nu hij van vermoeidheid eindelijk in slaap was gevallen. Groote dampwolken hingen om zijn hoofdje en aan ieder haartje een pareltje.

„Een lieve jongen,” zei de zuster.

De koorts had op iedere wang een rood roosje gelegd en met bleke bloemeblaadjes zijn heldere kijkers gesloten. Erna liet zich niet zien; ze rustte na den vermoeienden nacht.

Voelde 't kind moeders oogen op zich gericht? Eensklaps

opende hij de zijne. Verrast wilde hij zich oprichten, doch toen het verband om zijn beentje, waar hem deseruminjectie was toegediend, knelde, viel hij hulpeloos snikkend in de kussens terug en bedelde om een zoentje. Nervens wierp zijn moeder hem kushanajes toe. „Nee, hier,” riep hij, wijzend op zijn wangetje. Dan schreiden ze beiden: Hansje en zijn moesje. De zuster ging snel het ventje sussen, terwijl zijn ouders elkander beloofden hun lieveling en zich zelf nooit weer dit verdriet te zullen aandoen.

Later ging Hans voor kantoor tijd slechts aan het hoofdgebouw naar den toestand van het patiëntje informeren. Doch hierin vond hij geen bevrediging en, op een Zaterdagmiddag vroeg thuisgekomen, fietste hij naar de barakken en gedoken achter den meidoornheg, spiedde hij, zelf ongezien, naar het ruitje, waarachter hij zijn jongen vermoedde. Dat hij niet eerder op dit idee gekomen was!

Gierig blikte hij naar binnen. . . . Hansje was er niet. Grijs en hol leek zijn kamertje, leeg was zijn bedje. Van teleurstelling had hij wel kunnen schreien en reeds wilde hij mistroostig weder verder gaan, toen de binnendeur van het barakloodsje opendraaide en Erna met Hansje in een witten deken gewikkeld, binnenkwam. Ze droeg hem hoog op haar arm en zijn ronde jongensnuitje leek wel wat bleek, maar glunder keek hij de wereld in. Een bundel zonnestrallen gleed naar binnen, over het witte verpleegsterscostuumpje, zette het straks nog zoo sombere kamertje in een mild voorjaarslicht en tooverde het heldere kapje tot een zilverglaanzend aureool.

„Madonna met 't kindje,” dacht hij. Dan sloeg Erna de dekens op, stopte den hummel met moederlijke gebaartjes warmpjes toe en sloot de deur achter zich.

„Met moederlijke gebaartjes”. Was dit geen fantasie van hem? Wat gaf hem het recht in haar wijze van verpleging méér te zien, dan de zorgzame toewijding van een zuster voor een lief

patiëntje? Zag hij dit niet in een sentimenteële bui, omdat hij voelde, hoe zorgvuldig anderen pasten op zijn kind?

Hansje scheen iets te roepen.

Even kwam Erna nog terug, streek den peuter door zijn korte, stugge haren, die van blond sprankelden tot goud, dreigde hem lachend met den vinger en ging dan voor goed.

Hans wist niet wat te denken.

Was haar liefde, anders dan de zijne, wel geheel ontbloed? Had deze, na misschien jaren te hebben gekwijnend, nieuw voedsel gevonden in de verpleging van zijn jongen, zooals een afgeplukte bloem in frisch water gezet, soms nog even het hoofdje heft? . . . Zou hij het ooit weten?

Een paar dagen later reeds mochten Lee en Hans hun kereltje hersteld weder thuis halen.

Vóór het portier dichtklapte, vond Hans nog gelegenheid om achter den rug van de hoofdverpleegster, die nog wat babbelde met Hansje en diens opgetogen moedertje, Erna de hand te reiken: „Ik dank je wel Erna, dat je zoo goed op hem hebt gepast.”

„Hans, het was immers jòuw jongen.” Een raadselachtige glimlach gleed over haar gelaat.

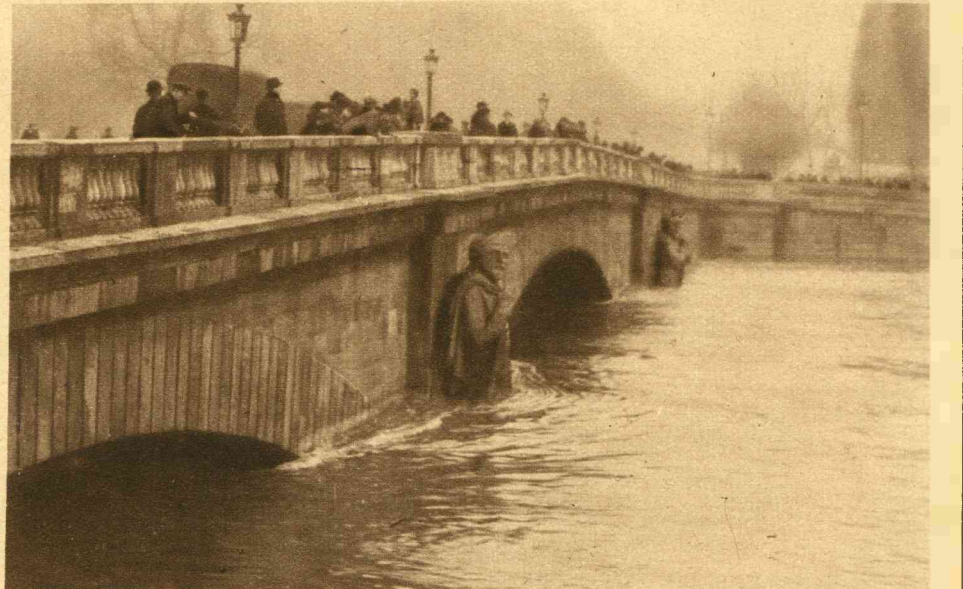
Ze reden.

„Wat een lieve, bruine oogen heeft Hansjes zuster, hè jongen?”

„Ja, kindje, dat heeft ze zeker.”

Door zijn vreugde om het weerzien van zijn kind, wiens armpjes zich warm klemden om zijn hals, mengde zich de weemoed om den wonderen glimlach van de zuster „met de lieve, bruine oogen”.

BERT VAN REEST

Hoog water te Parijs.

Door het wassen van de Seine zijn sommige gedeelten van de fransche hoofdstad overstroomd en ondervindt het verkeer hier en daar stagnatie. Onze foto's geven een goeden indruk van deze meer lastige dan gevaarlijke buitensporigheid der rivier.

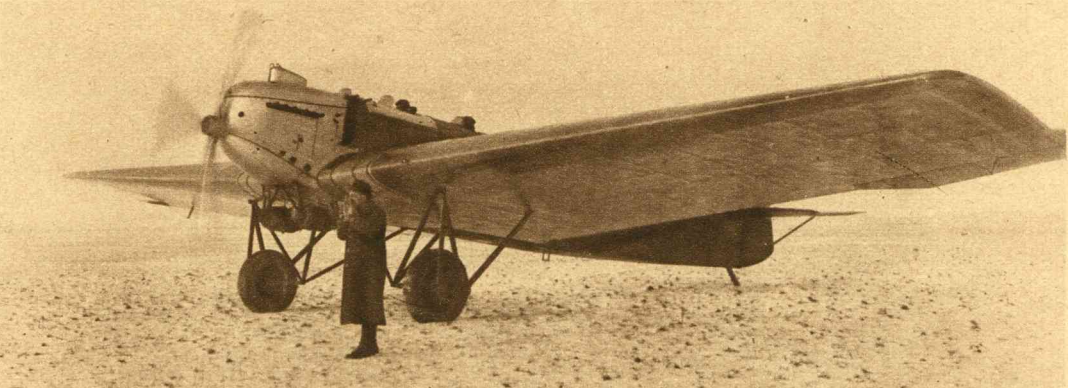
B. W. v. Vloten.

Den tweeden Januari l.l. herdacht de heer B. W. v. Vloten te Amsterdam het feit dat hij 50 jaar geleden voor het eerst de Effectenbeurs betrad.

Onbetrouwbaar ijs.

Te 's-Gravenhage werden de vorige week Dinsdag door de politie de vijvers ontruimd, daar het ijs onbetrouwbaar was en de schaatsenrijders in gevaar verkeerden.

Een vlucht om de wereld.

De vliegtuigenfabriek Fokker te A'dam heeft een zestal groote vliegtuigen gebouwd, waarmede een vlucht om de wereld gemaakt zal worden. Het hierboven afgebeelde vliegtuig is bestemd om het eerst te vertrekken.

H. J. de Vries.

De heer H. J. de Vries te Amsterdam herdacht 2 Januari l.l. den dag waarop hij 25 jaar geleden voor het eerst de Effectenbeurs betrad.

De Spaansche Infant beëdigd.

De vorige week heeft de Spaansche Infant, Don Fernando, den eed op het vaandel afgelegd.

„Kloris en Roosje“.

Der traditie getrouw ging Nieuwjaarsavond in den Stadsschouwburg te A'dam „De bruiloft van Kloris en Roosje“. De titelrollen werden gespeeld door Mevr. Mien Buderman en Louis Gimberg.

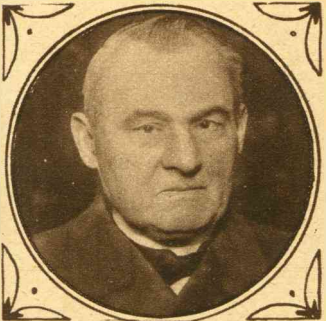
De Duitsche Kali-magnaat Reichberg

die op 't oogenblik in Parijs vertoefte en aldaar pogingen in het werk stelt een commercieele alliantie tusschen Frankrijk en Duitschland tot stand te brengen.

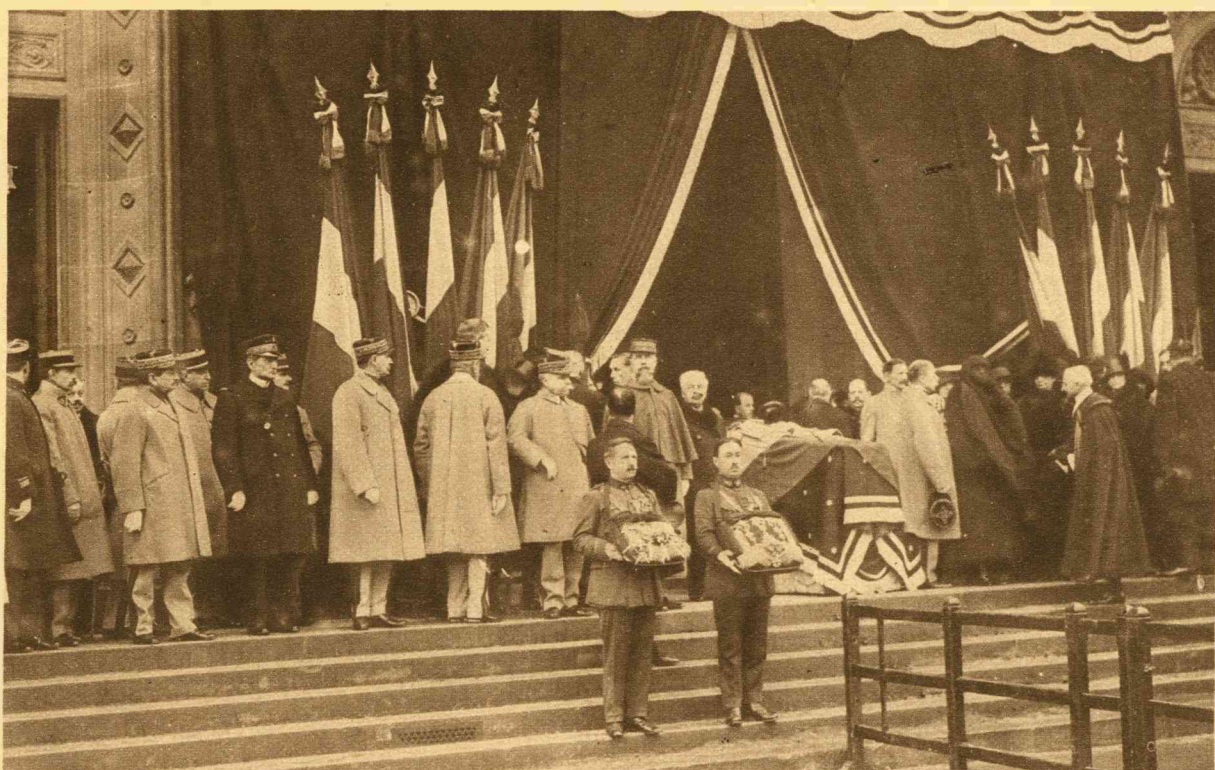
Mr. G. J. W. v. Tricht.

Den 4en Januari herdacht de heer Mr. G. J. W. van Tricht, officier van Justitie bij de Rechtbank te Dordrecht, zijn 40-jarig ambtsjubileum.

G. Bos.

De heer G. Bos te 's-Gravenhage herdacht de vorige week het feit dat hij vóór 40 jaar in dienst van het Koninklijk Huis trad.

De begrafenis van den Franschen generaal Buat.

Generaal Buat was bij het uitbreken van den oorlog leeraar aan de Hoogere Krijgsschool. Om zijn bijzonder groote strategische kennis werd hij gedurende den krijg benoemd tot chef van den generalen staf van het Fransche Leger.

J. Mossel.

In den ouderdom van 53 jaar is te Amsterdam overleden de bekende violoncellist I. Mossel.

J. F. de Beaufort.

Tot directeur de Nederlandsche Bank te Amsterdam werd benoemd de heer J. F. de Beaufort.

DE ANDERE VROUW

Wilt U binnegaan? Mijnheer Benson verwacht U."

De bediende tikte op de deur. In de kamer klonk een kort en krachtig „Ja!”

Toen de jonge man de deur voor haar geopend had, stond Mijnheer Benson, een flinke, groote figuur, reeds bij den drempel.

„Etta!” riep hij uit.

„Dan!”

Hij leidde haar het vertrek binnen.

„Mijn waarde, het spijt mij vreeselijk dat ik gisteren je telegram niet gekregen heb. Ik was net weg. — Het is nu al twee jaar geleden dat wij elkander voor het laatst gezien hebben, niet?”

„Iets langer, maar een maand meer of minder doet er niet toe,” antwoordde zij ernstig. „Ik vertrok in December, en jij trouwde in Maart. En van dien tijd af dateert alles, is het niet, Dan?”

„Mijn geluk — ja,” zei hij vol overtuiging.

„Ik ben blij, Dan — zoo blij,” antwoordde zij.

Een korten tijd stonden zij daar, zwiingend elkander opnemend. Benson's gezicht werd somber.

Toen zij hij abrupt: „Laat ik je helpen je mantel uittrekken; dan kunnen wij op ons gemak praten.”

Hij legde den zwaren bontmantel op een stoel in den hoek van het vertrek; daarna deed hij haar plaats nemen bij zijn bureau.

Weer keek hij haar aandachtig aan. Vrouw en kind, had hij haar gedurende twintig jaar gekend. Er was een tijd geweest in die jaren, dat hij voor haar zou hebben willen sterven; en er was nooit een tijd geweest dat hij niet voor haar zou hebben willen vechten. Hij overdacht dit alles, nu zij van zoo verre gekomen was om hem, den advocaat en vriend, te bezoeken en raadplegen.

Zij leunde achterover in haar stoel, haar handschoenen uittrekkend en onderwijl hem tersluiks gadeslaand.

„Om te beginnen,” zei hij, „wat beteekent al die geheimzinnigdoenerij? Je logeert in 'n obscuur hotelletje, en in je pijnlijk-korte telefonische boodschap vroeg je mij je aanwezigheid hier geheim te houden. Wat beteekent dat, Etta? Ik durf niet te vermoeden!”

Zij keek hem rustig aan; toen ze zei:

„Je hoeft niets te vermoeden, Dan. Het beteekent maar één ding: Beverly!”

„Je hebt getwist met hem?”

„Ik kan niet meer met hem leven!” zei ze langzaam. „Ik vertrouwde hem, en hij heeft mij bedrogen.”

Benson keek het venster uit naar de sneeuwvlokken die langzaam neerdaalden. Het duurde zóó lang eer hij iets zei, dat het wel leek alsof hij ze wilde tellen. Maar ten laatste antwoordde hij, en zijn stem klonk alsof hij in zichzelf sprak: „Is het zoo verwonderlijk als een man van nog maar even twintig jaar verstrooiing zoekt wanneer zijn vrouw zijn huis verlaat, in twee jaar niet terugkomt en hem aan zijn lot overlaat? Is dit zoo vreemd?”

De vrouw kleurde.

„Heb ik niet even goed de gelegenheid gehad als hij? Zou je mij ook verontschuldigen, als ik mijzelf vergeten had?”

„Jij zoudt minder te verontschuldigen wezen, want jij was het die wegging!”

Zij maakte een beweging van ongeduld.

„De gezondheidstoestand van mijn moeder maakte het noodzakelijk. Zij heeft niemand behalve mij. Ik schreef hem telkens en telkens en vroeg hem naar ons te komen. Maar hij wilde niet. Zijn zaken, antwoordde hij, dwongen hem hier te blijven.”

„En jij hadt ook hier moeten blijven, bij je man,” gaf de advocaat haar ten antwoord. „Hij heeft jou getrouwd met de bedoeling om met je te leven, veronderstel ik!”

„Dan! Je valt mij af? Je kiest de partij van Beverly?”

„Dat doe ik niet,” antwoordde hij. „Ik tracht alleen rechtvaardig te wezen. Ik ben jouw vriend, maar ook van Beverly. Als je gelijk hebt, zal ik je helpen; als je ongelijk hebt, zal ik het niet doen. Je zult mij moeten overtuigen, Etta!”

„Wil je soms beweren dat je niets gehoord hebt? Heb jij niets gehoord over Beverly dat mij zou rechtvaardigen den stap te doen dien ik voornemens ben? Wees eerlijk en zeg de waarheid!”

Zij leunde over het bureau en keek hem recht in zijn gelaat.

„Nee,” zei hij. „Ik ga bijna nooit uit. Pretjes en bals laat ik aan Annette over. Maar zij zou 't mij zeker wel verteld hebben als zij iets in Beverly's nadeel gehoord had. En dan zou ik hem onderhanden genomen hebben. Ik zou het wel hebben moeten doen terwille van Annette!”

„Terwille van je vrouw?” vroeg zij verbaasd.

„Ja. Heeft Beverly je niets geschreven over ons?”

„Beverly's brieven waren steeds even kort. Een mededeeling hoe hij het maakte en een vraag naar mijn gezondheid,” vertelde zij hem bitter.

Benson sloeg er geen acht op.

„Dan wil ik je vertellen dat hij en Annette dikke vrienden zijn. Hij is wat men zou kunnen noemen haar rechterhand

bij alles wat het gezelschapsleven betreft. Ik vergezel Annette als er geen ontkomen voor mij aan is, maar als ik er van af kan, is het Beverly die mijn plaats inneemt. Je ziet — hij lachte eventjes — dat ik ondanks het verschil in leeftijd — Annette is zooals je weet vijf en twintig en ik veertig — niet jaloersch ben en dat ik Annette gaarne gepast amusement gun, al houd ik er zelf niet meer van.”

Etta nam een fraai-besneden briefopener van ivoor van het bureau en bekeek dien aandachtig.

„En dus,” merkte zij afwezig op, „heb je niets gehoord?”

„Geen woord! En denk je niet dat Annette in de gelegenheid is iets te weten? Denk je niet dat een of andere vriend het vergif niet in haar oor gedruppeld zou hebben? — Wie heeft er jou over geschreven?”

Zij wierp den briefopener van zich af met een gebaar van plotseling opkomenden drift.

„O!” riep zij uit. „Als er maar iemand geschreven, als er maar iemand gesproken had! Maar zij hebben het niet gedaan; zij hebben mij gekweld. Zij zeiden niets bepaalds, zij noemden niet den naam van de vrouw — zij deden mij slechts gissen. Zij lieten hier een woord vallen, en daar, en zij keken mij medelijdend aan. Dat is om gek te worden,

Peter Paul Rubens

Portret vanden kunstenaar met zijn eerste vrouw.

Dan. Ik kon het niet langer dragen! Ik moest wat doen!”

Zij kon niet verder spreken. Emotie verstikte haar stem. Benson keek haar strak aan.

„En terwijl jij met medelijden voor jezelf vervuld was — heb jij toen Beverly gevraagd wat er van aan was?”

Haar lip krulde zich toornig.

„O ja! Ik schreef hem, en kreeg antwoord. Het was precies zooals ik verwachtte.”

„En wat was zijn antwoord?”

„Eén woord: „Leugens”, geschreven op een velletje papier van zijn club!”

„Nu, was dit niet genoeg?”

„Nee!” antwoordde zij met vuur. „Dat zou iedere man gezegd hebben — dat zou jij ook gezegd hebben als het jou betrof. De vrouw wordt niet geteld; haar schaamte en angst zijn niets. Want er is een andere vrouw, die beschermd moet worden, weet je; haar goede naam mag niet lijden; zij moet tot iederen prijs beschermd worden; haar gemoedsrust moet ontzien worden. En dus is het goed en behoorlijk voor haar te liegen. Het is een plicht. Het is meer — het is ridderlijk, mannelijk, eervol!”

Zij sprong op en liep de kamer door, haar handen ineen geklemd, haar gelaat bleek door den drift die haar beheerschte. Zij wilde weer beginnen te praten, maar Benson maakte een afwerend gebaar met zijn hand en zei rustig:

„Etta, ik geloof dat je te ver gaat. Je uit verdenkingen die, naar het mij voorkomt, niet gerechtvaardigd zijn. Je moet mij bewijzen brengen, Etta, eerder kan ik toch niets voor je doen!”

Zij uitte een gillette van triomf.

„Bewijzen? Dacht je werkelijk, Dan, dat ik zonder bewijs naar je toe gekomen was? Ik heb het geval in handen gegeven van een bekend detectivebureau, een maand geleden reeds, en ik ben nu hierheen gekomen, omdat ik een telegram van hen kreeg. Zij hebben het bewijs, alleen weten zij nog niet hoe de tegenwoordige naam van de vrouw is. Zij zouden mij hier opbellen. Ik heb hun jouw nummer genoemd.”

Zij ging weer in den grooten stoel zitten en keek haar vriend aan. Hij gaf geen antwoord. Toen vroeg hij: „Hoe laat zouden zij je opbellen?”

„Om drie uur!”

Hij haalde zijn horloge uit zijn zak en keek erop. „Nog twintig minuten,” zei hij zachtjes. „Twintig minuten nog tusschen twijfel en zekerheid. Wat voor leed kunnen die korte oogenblikken brengen!”

Hij keek Etta aan — vragend, beschuldigend, dacht zij, en zij maakte alreeds een beweging van ongeduld.

„Je verdedigt hem nog?” vroeg zij verbaasd en geërgerd.

„Ik zou hem een kans willen geven,” antwoordde hij kalm. „Als ik van hem hield, zou ik dat zeker doen; en als ik het niet voor mij deed, zou ik het voor hem doen!”

„Maar zou hij hetzelfde doen als ik verkeerd gedaan had?”

„Wij hebben het er nu niet over wat hij zou doen; dat heeft er niets mee te maken,” antwoordde hij. „Het gaat erom wat jij wilt doen!”

Zij deed alsof zij het niet hoorde.

„Je weet, dat hij het mij niet zou vergeven. Een man vergeeft zoiets nooit. Zou jij het doen, Dan, als je bedrogen was?”

Hij gaf geen antwoord. Zijn oogen zochten de vallende sneeuwvlokken, zuiver en vlekkeloos als God's groote liefde.

„Zou jij het doen, Dan?” hield zij aan.

„Ik geloof het wel,” antwoordde hij, en zijn stem beefde. „Ja, ik weet, dat ik het doen zou — terwille van haar en mijzelf. Want wat is liefde zonder vergiffenis? En als wij in kleine dingen kunnen vergeven, waarom dan niet in groote ook?”

Haar mond trok zenuwachtig.

„Ik zou hem alles kunnen vergeven, maar dit nooit!”

Benson keek haar aan van onder zijn gefronste wenkbrauwen.

„Je wenscht wraak, is het niet, Etta? Je wilt Beverly straffen?”

„Hij heeft mij pijn gedaan en beleedigd boven mate,” protesteerde zij. „Hij heeft mijn liefde miskend, haar bespot, gedood. Hij moet er ook voor lijden!”

„En wat zal je daarmee bereiken?”

Een oogenblik zat zij beduusd, geen antwoord gereed hebbend. Toen riep zij uit: „Wat zit er anders voor mij op dan een scheiding?”

„Wat dat betreft,” antwoordde hij eenigszins sarcastisch, „mij dunkt, een scheiding heb je al. Je bent twee jaar weg geweest, hebt gedaan wat je wilde. Heeft Beverly je ooit gevraagd naar huis te komen?”

Zij aarzelde, scheen verward.

„Ja,” bekende zij. „In het begin deed hij het, maar ik heb je al uitgelegd waarom ik niet komen kon!”

Benson schudde zijn hoofd.

„Dat was geen reden! De eerste plicht van een vrouw is bij haar man te wezen!”

Zij maakte een gebaar van verontschuldiging.

„Dat kun je niet tegenspreken, Etta. Ik wil Beverly niet verdedigen,” ging hij verder. „Ik tracht hem niet te rechtvaardigen, maar het feit

blijft, dat je hem veronachtzaamd hebt, al is het dan in mindere mate dan hij het jou gedaan heeft. Je hebt hem miskend!”

Een oogenblik was er een stilte tusschen hen beiden. Toen ging Benson voort, en er trilde iets als ontroering in zijn stem:

„Beverly is niet slecht. Hij mag misschien verkeerd gehandeld hebben — ik ben er nog niet van overtuigd — maar een groot gedeelte van de schuld hiervoor draag je zelf. O, ik wil hem niet verdedigen,” ging hij voort met een afwijzend gebaar toen zij hem in de rede wilde vallen, „neen, heusch, ik wil hem niet vrijpleiten, want dat kan ik niet. Ik heb veel te veel afschuw voor den man die zijn vrouw op een dusdanige wijze beleedigt. Maar, Etta, het is niet aan ons om te oordeelen. Daar hebben wij menschen niet het recht toe. En als wij al eens veroordeelen, dan nog mogen wij niet straffen. Wij mogen slechts vergeven, vooral wanneer wijzelf voor een gedeelte schuld zijn aan de fouten van anderen!”

Hij liep op haar toe en legde de hand op haar schouder.

„Etta,” zei hij warm, „het is een verschrikkelijk ding, bedrogen te worden door iemand dien wij liefhebben, maar het is nog verschrikkelijker iemand dien wij liefhebben te straffen inplaats van te vergeven. Etta, is er geen kans meer voor Beverly om hem te redden? Bedenk, dat de liefde van een goede vrouw een man van zijn fouten zal genezen!”

Zij gaf geen antwoord. Benson zuchtte; hij kon niets meer zeggen. De telefoon belde. Hij nam den hoorn op, en toen hij antwoordde, richtte Etta langzaam haar hoofd op.

„Het is voor jou,” zei Benson. Hij gaf haar den hoorn,

on zonder een woord van excuus verliet hij de kamer.

Toen zij luisterde naar de boodschap die tot haar kwam langs den dunnen koperen draad, werd haar gelaat zoo bleek als dat van een doode. Zij beet fel op haar lippen; haar hart klopte alsof het bersten zou.

„O, neen, om 's Hemels wil,” riep zij uit, „Annette? Dan's vrouw?”

Zij legde den hoorn weer op het toestel, en viel zwaarn terug in den grooten stoel. „Annette! Dan's vrouw! O, neen, neen!”

Toen kwam de verschrikkelijke gedachte over haar dat zij Dan deze vreeselijke tijding zou moeten overbrengen. Neen, dat kon zij niet! Zij rende naar de deur, en sloot ze af. Ze moest tijd hebben om na te denken. Zij moest tijd hebben om tot zichzelf te komen. Zij moest denken!

Ten slotte was zij overtuigd dat zij Dan nimmer dat verschrikkelijk geheim zou kunnen openbaren. Zij kon Dan niet vertellen dat hij bedrogen werd door de vrouw die hij beminde. Zij had die vrouw nimmer ontmoet, maar zij werd bevangen door de zonderlinge begeerte het hart uit haar lichaam te scheuren. Beverly's fout had opgehouden voor haar van het meeste gewicht te zijn. Hij had vrouw en vriend tegelijk bedrogen, maar het was de vrouw die

En ouderwetsch-hollandsche Winter.
Naar de Schilderij van N. J. Roozenboom, geboren 1805.

verly vragen met mij mee te gaan. Ik wil hem meenemen, ver weg van hier, Dan. Hij zal zijn kans hebben!”

Zijn gelaat verhelderde.
„Ik wist het,” zei hij eenvoudig, „want ik kende je!”

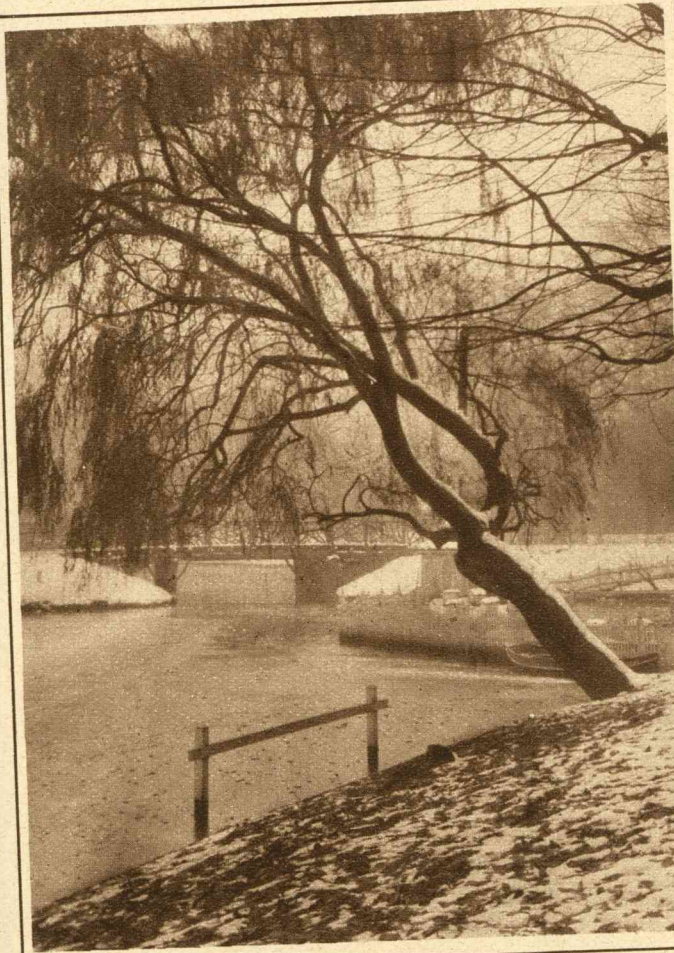
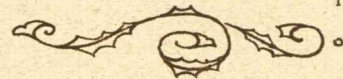
Zij maakte haar handen los uit de zijne, en een ring van haar vinger nemend — een diamant van groote waarde — legde zij dien in de palm van zijn hand.

„Dan!” zei ze, met bevende stem.
„Ik zou graag willen dat je je vrouw vertelde van Beverly. Zeg haar, dat ik het je gevraagd heb, omdat ik — omdat ik niet wilde dat je een geheim voor haar had. Zeg haar dat, Dan, en geef haar dien ring van mij. Doe hem aan haar vinger, jijzelf, en zeg haar, dat het mijn bedoeling is, dat, wanneer zij er naar kijkt, zij zich zal herinneren — dat ik voor je bidden zal, dat je huwelijksgeluk even lang moge duren als je leeft!”

Zij hield op, want haar stem was week geworden. Toen, met een plotselinge beweging, strekte zij haar armen naar hem uit en fluisterde:

„Kus mij, Dan, voor ik wegga, want wij mogen elkander nooit meer terugzien!”

T. A.

De Winter in het Park.

er de schuld van was, die „andere vrouw”, voor wie de beleedigde geen verontschuldiging kan vinden.

En Dan — die goede, eerlijke, ridderlijke Dan! Hij moest met dit schepsel blijven leven, haar beminnen, voor haar zorgen . . . Hij mocht nooit iets weten. Het zou zijn hart breken.

Etta behoorde niet tot dat soort vrouwen die bij een hevige gemoedsbeweging in tranen uitbarsten. Zij stond met droge oogen midden in het vertrek. Zij dacht aan de woorden die Dan eenige minuten geleden gesproken had: „Ja, ik weet dat ik haar zou kunnen vergeven — terwille van haar en mijzelf. Want wat is liefde zonder vergiffenis? En als wij in kleine dingen vergeven kunnen, waarom dan niet in groote ook?”

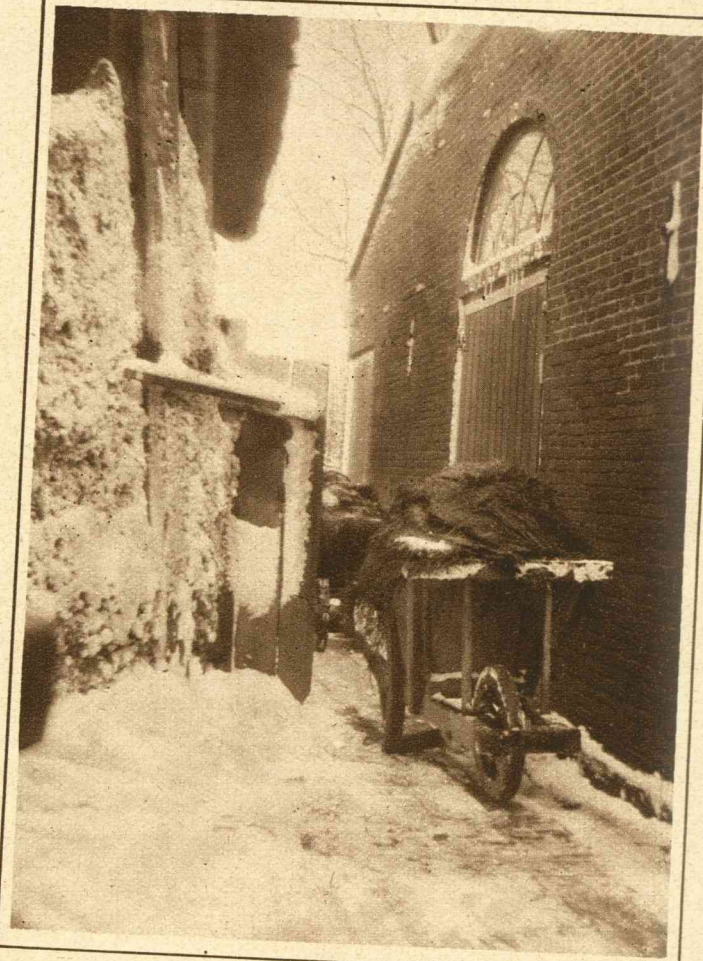
Hij zou haar dus vergeven, als hij het wist. Maar de pijn van het weten! Nog een oogenblik stond zij daar, bewegingloos. Toen ging zij naar den stoel in den hoek, nam haar mantel ervan af.

Er werd op de deur geklopt. De knop werd niet aangeraakt. Zij had zich zelf voor niets ingesloten. Als zij niet zou antwoorden, zou Dan weggaan. Haar oogen vulden zich met zachtheid toen zij naar de deur ging en haar opende.

„Ik ga weg, Dan,” zei ze toen hij binnenkwam.

Hij vroeg niets, hij nam alleen haar hand en hield die langen tijd in de zijne. Zij ging rustig voort:

„Er gaat morgenochtend vroeg een boot. Ik ga er mee terug, en ik zal Be-

De Winter op de boerderij.

De Winter in de stad.

De Mare te Leiden. — Zooals onze lezers zich herinneren, heeft B. en W. dezer gemeente voorgesteld deze gracht te dempen. De raad verwierp dit voorstel echter.

De Winter op het land.

EEN AMERIKAAN OP AVONTUUR

Naar het Engelsch van
GEORGE BARR McCUTCHON

2)

Tot nog toe had hij zich afgevraagd, waartoe de een of andere gek spiegels had geplaatst in de wanden van een spoorwegwagon; nu beschouwde hij hem als een verstandig man. De eerste pagina van zijn courant was vol pas ontvangen, zeer belangrijke telegrammen, voornamelijk uit het buitenland. Eindelijk, na met werkelijke belangstelling een telegram uit Parijs gelezen te hebben, dat ook van internationaal belang was, wendde hij zijn blik weer naar den spiegel. Even voorover bukkend, hield zij wel het geopende boek op haar schoot, maar spande haar oogen in om een artikel te lezen in de courant die hij vasthield.

Bedaard sloeg hij het blad om en zag het op zijn gemak door. Een vluchtige blik in den spiegel toonde hem een teleurgesteld gezichtje en een onwillig hervatten van den roman. Even daarna sloeg hij de eerste pagina weer op en hield het blad zoo dat zij niets kon zien, waarop hij vol nieuwsgierigheid elken regel van het buitenlandsch nieuws las, zoekend naar wat haar zoo geïnteresseerd had.

Onder gewone omstandigheden had Lorry haar de courant aangeboden, en er niet verder over gedacht; doch tegenover haar aarzelde hij. Tegenover haar voelde hij zich zoo onhandig en onervaren. Hij stond op, wierp de courant over den rug van den stoel, alsof hij er nooit weer iets van weten wilde, en wandelde naar het raampje aan de andere zijde, waar hij eenige oogenblikken, onverschillig met zijn geld rammelend, bleef staan kijken. Dit rammelen bracht hem op een inval. De courant hing nog altijd op den stoel en de dame las in haar roman. Toen hij langs haar ging haalde hij de rechterhand uit den zak en een geldstuk viel voor haar voeten op den grond. Toen begon een zoek — in de verkeerde richting natuurlijk. Hij wist precies waarheen het gerold was, maar keek met opzet onder de zitplaatsen aan den anderen kant van den wagon. Zij trok haar japon weg en hielp hem zoeken. Viermaal zag hij het muntstukje, doch nam het niet op. Eindelijk begon hij inwendig lachend aan haar kant van den wagon te zoeken, waarop zij opstond om ruimte voor hem te maken. Zij begon belang te stellen in het geval en bukte zich om in de donkere hoeken te kijken. Meer dan eens waren hun hoofden vlak bij elkander. Eindelijk met een uitroep van triomf nam zij iets op van den grond. Glimlachend en warm van het bukken kwamen zij overeind. Zij had het geldstuk in de hand.

„Ik heb het,” zeide zij vroolijk met een allerliefst vreemd accent.

„Ik dank u wel,” — begon hij, als in een droom van verrukking de hand uitstekend, doch haar blik was gevallen op het voorwerp van hun zoeken.

„O!” riep zij, en een blijde verrassing teekende zich op haar gelaat af.

Het was een geldstuk uit haar ver geboorteland, dat haar dezen onwillekeurigen uitroep ontlokte. Dadelijk wist zij zich echter te beheerschen en liet het geld in zijn uitgestoken hand vallen, terwijl een blos van trots haar wangen kleurde en koele terughouding sprak uit haar blik. Hij had gehoopt dat zij iets zou zeggen over hetgeen zij als een zondelingen samenloop van omstandigheden moest beschouwen, doch hierin zag hij zich teleurgesteld. Hij wist zelfs niet of zij hem hoorde zeggen:

„Het spijt mij, dat ik u moeite heb veroorzaakt.”

Zij had haar plaats weer ingenomen, en het was hem, alsof er duizend mijlen tusschen hen lagen. Daar hij zich niet op zijn gemak en tamelijk verlegen gevoelde, stapte hij naar de deur. Ditmaal bezorgde de spiegel aan het eind van den wagon hem een verrassing. Hij had nog geen zes schreden gedaan of het bruine hoofdje keerde zich zachtjes om en een belangstellende blik volgde hem. Zij wist niet dat hij haar zien kon, en dus kon hij het mooie, nieuwsgierige gezichtje goed opnemen, totdat hij de deur uitging.

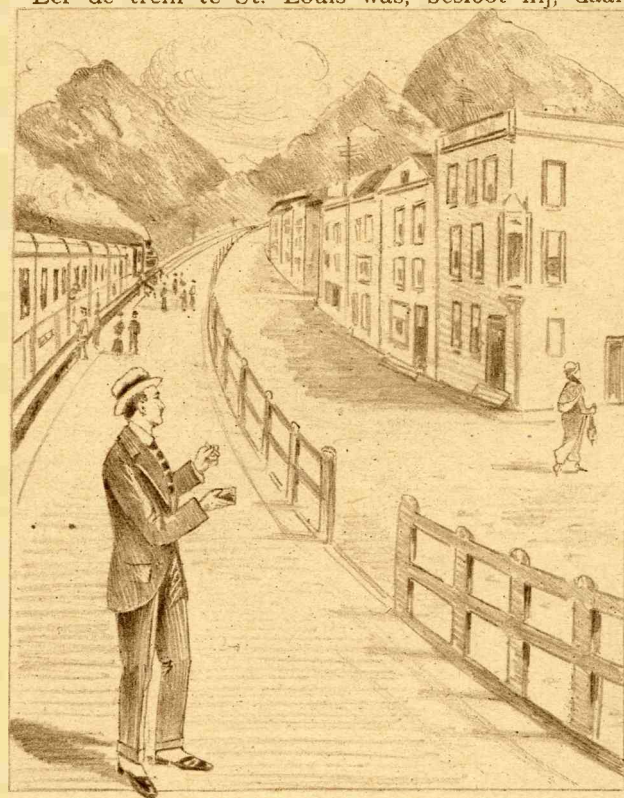
Op zijn reizen had Grenfall heel wat toevallige kennissen gemaakt. Vaak was hij daarbij vrij brutaal te werk gegaan, en nu vroeg hij zich af, wat hem in dit geval verhinderd had, evenzoo te handelen. Zij was zoo geheel anders dan anderen. Haar zonder-

linge waardigheid, haar reine schoonheid, haar gebiedende houding, alles werkte mede, om ook de minste gedachte aan gemeenzaamheid te onderdrukken.

Hij haalde het geldstuk voor den dag en ging achterover in zijn stoel liggen, zich afvragend van waar het kwam.

„In ieder geval,” dacht hij, „zal ik het bewaren, en den een of anderen dag kom ik wel eens een ezel tegen die meer van aardrijkskunde weet dan ik.”

Lorry's begrippen omtrent aardrijkskunde waren erg onsamenhangend en vaag — alsof hij ze had opgedaan door het bestudeeren van de adressen op zijn hoedendoos. Hij kende de plaatsen, waar hij geweest was, maar verder ging zijn wetenschap ook niet. Voor zoover hij kon nagaan, kon de munt best afkomstig wezen uit een der talloze vorstendommen, waarvan het vasteland wemelt. Toch ergerde het hem een beetje dat hij niet kon uitmaken uit welk. Hij was meer dan nieuwsgierig naar een zeer mooie jonge vrouw — in één woord, hij stelde belang in haar. Schertsend noemde hij zichzelf een ezel omdat hij zich het hoofd op hol liet brengen door een mooi gezichtje, een vreemd accent en een onbeduidend geldstuk, en toch was hij betooverd. Eer de trein te St. Louis was, besloot hij, daar

Lorry stond op het perron haar na te kijken; toen stak hij een sigaret op en volgde haar.

eveneens over te stappen en met haar naar Washington te gaan. Mogelijk, als de betoovering aanhield, kon hij haar naar New-York vergezellen. In den loop van den dag telegrafeerde hij vooruit om alles te bestellen, en toen des avonds de sneltrein te St. Louis aankwam, zorgde hij haastig voor zijn bagage, nam een nieuw biljet en dineerde. Tegen acht uur was hij aan het station, en te 8.15 ging hij haar voorbij in de vestibule, waar zij haar kamenier iets zeide. Hij zag de verbazing op haar gelaat, toen hij haar voorbij kwam. Dien nacht sliep hij rustig, en droomde dat hij den Oceaan met haar overstak.

Bij het ontbijt zag hij haar, doch zij scheen hem niet op te merken. Eenmaal ontdekte hij, dat oom Caspar hem door zijn monocle aanstaarde, doch het glas meteen liet vallen. Blijkbaar had zij de aandacht van haar oom op hem gevestigd, maar zij zelf bleef onafgewend uit het raampje kijken. Het was hem een groote eer te bemerken dat zij zich verwaardigd had, hem te herkennen, al was het ook alleen omdat hij een zeker geldstuk bezat.

Later vroeg de oude heer hem, hoe laat het was, om daarnaar zijn horloge gelijk te zetten. In Ohio trok haar bediende een leelijk gezicht tegen hem, omdat hij onwillekeurig zijn meesteres aanstaarde, terwijl zij aan een klein station over het perron liep. Eveneens in Ohio ontmoetten zij elkander in de vestibule van het station en hij moest op zijde gaan om haar door te laten. Zij scheen hem zelfs niet te zien.

Lorry moest erkennen, dat hem niet veel gelegenheid meer overbleef, en dat hij niet veel verder was dan bij hun vertrek. Hij had gehoopt, een gesprek met oom Caspar te kunnen aanknoopen en daarvan partij te trekken, maar oom Caspar was zoo toeschietelijk als een ijsberg.

„Als er maar een spoorwegongeluk kwam,” dacht Grenfall, „dan zou ik misschien kans hebben, maar anders zou ik niet weten, op welke wijze de hemel mij te hulp zou moeten komen.” Tegen den avond,

na hun vertrek uit St. Louis, kwam de trein tusschen de heuvelen, die de voorloopers waren van het Alleghangebergte. Bellaire, Grafton en andere steden lagen achter hem, en zij reden snel tegen den steilen berg op, hooger en hooger, van de eene tunnel in de andere, met elke minuut Washington nader komende. Toen zij afreden uit een klein mijnwerkersstadje, tegen den berg aangebouwd, bleef de trein plotseling met een schok stilstaan. Van alle kanten werd er gevraagd naar de oorzaak. Er was iets onklaar geraakt aan de machine, en dit moest hersteld worden, eer de reis kon worden voortgezet.

Lorry voegde zich bij de vele reizigers die stonden te kijken naar het werk van den machinist en den stoker. Een heldere, muzikale stem, vlak bij zijn oor, deed hem schrikken, want hij wist, aan wie die stem behoorde. Zij sprak den conducteur aan, die ongeduldig en landerig achter hem stond.

„Hoe lang zou het oponthoud duren?” vroeg zij hem.

Juist twee minuten geleden had dezelfde conducteur zeer onvriendelijk geantwoord op een eenvoudige vraag van Lorry, en zelfs een anderen nieuwsgierigen reiziger naar een warmer klimaat gewenscht, omdat hij een inlichting wilde hebben, die slechts een helderziende had kunnen geven. Nu antwoordde hij op den meest beleefden toon:

„Wij zullen hier minstens dertig minuten moeten blijven, juffrouw, misschien nog wel langer.”

Zij bedankte hem en liep door, en Grenfall keek op zijn horloge.

Van de groote straat van het stadje liepen zijwegen, die naar de mijnen voerden. Allen liepen uit op een steile helling, die ongeveer vierhonderd voet diep in het dal eindigde. Langs de wanden van dat dal waren de ingangen naar de mijnen. Boven waren de machines die het erts omhoog moesten voeren.

Een van die zijstraten wandelde de jonge dame af. Zij scheen blij te zijn, dat zij een oogenblik uit den trein en de menschen was, en liep haastig voort, terwijl de frissche voorjaarswind haar de haren om het hoofd deed dwarrelen, en de panden van haar langen mantel opvliegen. Lorry stond op het perron haar na te kijken; toen stak hij een sigaret op en volgde haar.

Hij had een onbepaald gevoel, dat zij niet alleen behoorde te zijn met al die werklieden. Eer hij echter bij haar was, bleef zij staan en keerde om, waarop hij hetzelfde deed. Opeens hoorde hij fluiten, en van het eind van de straat zag hij den trein het station uittrekken. Lorry had op school altijd bij de hardloopers behoord; onwillekeurig stormde hij de straat in en kwam nog juist bijtijds om op de trede van den laatsten wagen te kunnen springen. Doch met bonzend hart bleef hij staan en liet de wagens weggrollen, terwijl hij achterbleef. Hij herinnerde zich, dat hij niet de eenige was, die te laat was gekomen. Nu viel hem in, dat hij op den trein had kunnen springen en den conducteur waarschuwen, maar daarvoor was het nu te laat. Mogelijk was het niet eens aardig om in dat kleine nest van een stadje te moeten vertoeven; misschien zou zij niet vriendelijk wezen.

Eenige oogenblikken daarna verscheen zij geheel onbewust van hetgeen er gebeurd was. Een blik langs de rails bracht haar de wanhoop nabij.

Toen zag zij hem met groote schreden, verhit en opgewonden naar haar toekomen. Zonder aan etiquette, praatjes of mogelijke gevolgen te denken, vloog zij hem tegemoet.

„Waar is de trein?” lujgde zij, met gevouwen handen en smeekenden blik.

„Weg.”

„Weg? En wij — hebben zij ons achtergelaten?”

Hij knikte. Dat woordje „wij” deed hem genoegen.

„De conducteur zeide dertig minuten; nu zijn het er pas twintig,” riep zij half schreiend, half boos, en keek op haar horloge. „O, wat moet ik beginnen?” ging zij voort.

Deze wanhopige vraag dwong hem snel te handelen.

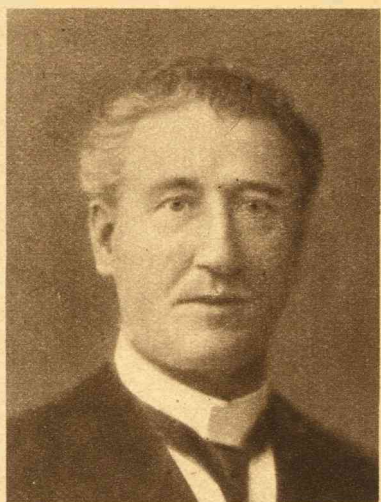
„Kunnen wij den trein nog inhalen? Dat moet! Ik wil er duizend dollars voor geven. Ik moet hem halen.”

Zij leunde met haar hand tegen een telegraafpaal, omdat zij zoo beefde, doch de uitdrukking van haar gelaat was vastberaden en gebiedend. Zij richtte haar bevelen tot hem, alsof zij tot een slaaf sprak. In haar stem klonk gezag, doch in haar blik las men vrees. Haar stem kon zij beheerschen, doch haar oogen niet.

„Wij kunnen den sneltrein niet inhalen. Ik moet even noodzakelijk mee als u en” — hij richtte zich wat meer op, „ik had er ook duizend dollars voor over.”

(Wordt vervolgd).

UIT HET VOLLE LEVEN

Ds. J. F. Jonkers.

Den 8sten Januari l.l. vierde Ds. J. F. Jonkers, bedienaar des Woords bij de Gereformeerde Kerk te Schiedam, zijn 25-jarig ambtsjubileum.

Een interessante foto

van den Duitschen keizer met zijn gemalin en drie kinderen, genomen op een wandeling in de besneeuwde omgeving van Doorn.

Paul Wegener,

de beroemde tooneelspeler en filmacteur, maakt een tournee door ons land. O. a. zal hij optreden als de kapitein in „Totentanz“, in welke rol wij hem hierboven afbeelden.

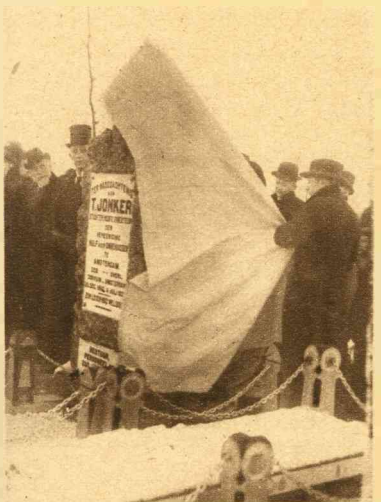
Een tram te water.

Waarschijnlijk doordat de wissels met sneeuw gevuld waren, geraakte de vorige week op een avond een wagen van lijn 18 aan het Nassauplein te Amsterdam te water. Gelukkig konden de passagiers en de bestuurder met den conducteur zich op het laatste oogenblik redden. Onze linker foto werd genomen toen de wagen nog in den stand lag waarin hij in het water terecht kwam. Op de andere kiek ziet men hoe de tram door middel van een drijvende kraan werd gelicht.

Gevaarlijk Sleeten.

Door de politie te Haarlem werd een verbod uitgevaardigd tegen het bob-sleeten vanaf het bekende Kopje. Er hadden te veel ongelukken plaats. Dat de wijze waarop men aldaar deze sport beoefende inderdaad gevaarlijk was, toont bovenstaande foto.

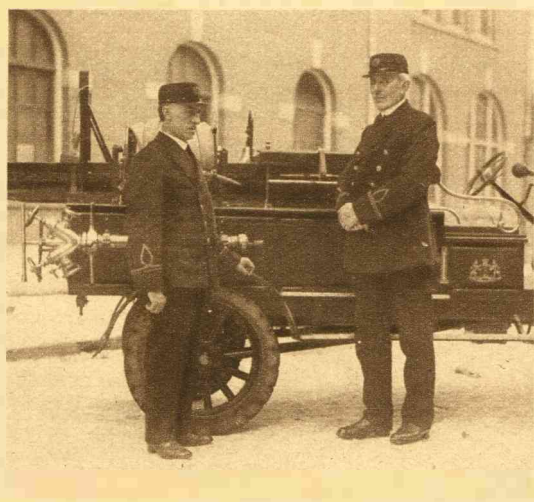

Ter nagedachtenis aan T. Jonker, stichter, hoofd en directeur der Vereeniging Hulp voor Onbehuisten, die 6 Juli 1923 te Amsterdam overleed, werd op diens graf een gedenksteen onthuld, van welke plechtigheid wij hierboven een foto brengen.

Een zandtrein ontspoord.

Op het Broekterrein te Arnhem kantelde de vorige week Vrijdag een zandtrein, bestaande uit een locomotief en 20 wagens. Het ongeval, waarbij gelukkig geen persoonlijke ongelukken te betreuren vielen, had plaats doordat het hooge water den dijk had aangetast, waardoor deze den trein niet meer houden kon.

Een afscheid.

De heeren Van Eikeren en Scholten, beiden adjunct-hoofdbrandmeester te Amsterdam, hebben 1 Januari het brandweercorps verlaten.

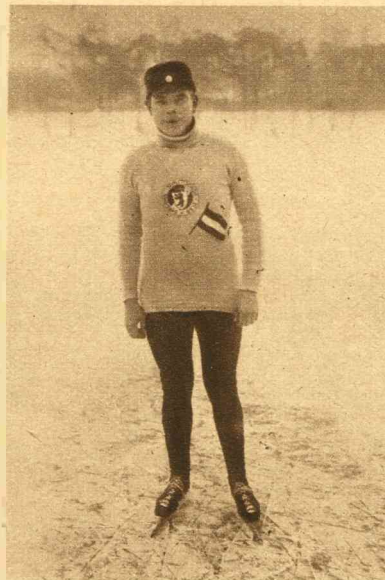
Een borstbeeld van wijlen Mr. G. M. Doornbos.

De vorige week werd aan het bestuur van den Groningschen Schouwburg het door den beeldhouwer Jeltsema uitgevoerde borstbeeld van wijlen Mr. G. M. Doornbos overgedragen.

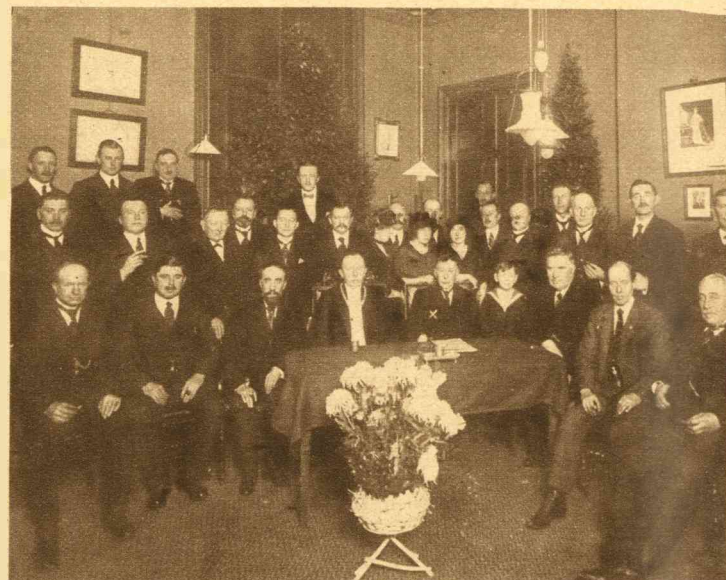
Koning Alphonso en zijn eerste minister.

Koning Alphonso van Spanje in zijn werkkamer van het koninklijk paleis, met den President van het militaire directoire, generaal Primo de Rivera.

De kampioen hardrijden van Duitschland

de heer Müller van Berlijn, die dezen titel 3 Jan. l.l. behaalde.

Een veertigjarig jubileum.

De heer A. L. van Luik (x), Secretaris der gemeente Monster, herdacht aeri derden Januari l.l. den dag waarop hij vóór 40 jaar in dienst der gemeente trad. De heer v. Luik werd in een raadsvergadering officieel gehuldigd.

VOOR ONZE

Nuttige Wenken.

Glanslak voor schoenen.

Glanslak is te verkrijgen door 1 deel kamfer en 16 deelen hars op te lossen in 100 deelen wijngeest en aan dit mengsel 4 deelen venetiaansche zeep toe te voegen. Tevens lost men 1 deel suiker in water op en vermengt beide vloeistoffen. Na één dag op een warme plaats getrokken te hebben is het mengsel, dat met een zacht penseel op de schoenen wordt gesmeerd, voor het gebruik gereed. Te voren moeten de schoenen echter flink schoon gemaakt en met brandewijn afgewreven zijn.

Voegt men aan bovenstaand mengsel nog 2 deelen beste asphalt, opgelost in 4 deelen terpentijnolie, toe, dan wordt de werking daardoor nog verhoogd. Lakschoenwerk behoudt den glans, wanneer het van tijd tot tijd met een in zoete melk gedoopten linnen doek wordt afgewreven.

Waar zout goed voor is.

Behalve om spijzen te kruiden is zout nog voor het volgende goed:

Met in spiritus of geest van salmiak opgelost zout verwijdert men vetvlekken uit stoffen.

In zout water koelen aarden of glazen potten snel af.

In azijn opgelost zout is goed om geelkoperen voorwerpen te poetsen.

Zwart laken blijft goed van kleur als men het in zout water wast, en krimpt dan ook niet meer.

Strooien en manden, voorwerpen en gevlochten riet worden door afborstelen met zoutwater als nieuw.

Tapijten blijven frisch van kleur, als men ze, voor het kloppen, met zoutpoeder bestrooit en daarna met vochtige doeken opneemt.

Roest- en inktvlekken verwijdert men met zout, dat in de zonnewarmte in citroensap is opgelost.

Als men er een papje van zout oplegt, vermindert de zwelling van bijen- en wespensteken.

CORRESPONDENTIE.

Mevr. L. te Z. — Teneinde de duffe reuk van wollen kleederen te verwijderen, hangt men ze eerst langen tijd in den tocht; daarna worden ze ingewreven met verdunden geest van salmiak. — Indien U van den zomer wederom wollen kleedingstukken wensch op te bergen, raden wij aan, er houtskool tusschen te leggen. Dit voorkomt dat de kleeren dui gaan ruiken.

Voor de a. s. Carnavalsfeesten.

Voor onze jeugdige lezeressen beelden wij hierboven een aantal aardige carnavalspakjes af, die wij ontleenen aan het jongste nummer van „Record“, het fraaie modeblad dat voor onze abonnees voor den geringen prijs van slechts f 2.50 per jaargang van twaalf nummers verkrijgbaar is. Ieder nummer bevat een keur van nieuw-modische modellen van allerhande kleedingstukken benevens gratis patronen. Onze administratie zendt een proefnummer na ontvangst van f 0.10 voor porto en emballage. De afbeeldingen hierboven stellen voor, v. l. n. r.: Een Mohammedaan; een grieksche soldaat; een harlekijn; een meisje uit 1830; een fuchsia; een italiaansche schoone.

Recepten.

Gebraden Gans.

Benodigd: 1 gans van gemiddelde grootte, $\frac{3}{4}$ K.G. zure appels, zout.

HUISMOEDERS

Bereiding: De gans uitnemen, flambeeren en verder schoonmaken; de ongeschilde appels wasschen, afdrogen, de steeltjes en de overblijfselen van den kelk verwijderen en met de appels de buikholve van de gans vullen; den vogel dichtnaaien en opzetten. Den bodem van een braadpan bedekken met kokend water, de gans op de borstzijde er in leggen en, onder herhaaldelijk begieten met het braadvocht, ongeveer een uur laten braden. Daarna de gans omkeeren (de borst dus naar boven gewend) en, zonder overgieten, om een bruine knappende korst te krijgen, nog een uur laten braden. Is de gans gaar, dan het yet voor het grootste gedeelte van de jus afnemen en deze aesverkiezend binden met een weinig bloem.

Het trancheeren van gans bestaat hoofdzakelijk uit drie handelingen: 1. het losmaken van de achterbouten, 2 het losmaken van het borstvliesch en de vleugels, 3. het verdeelen van het vleesch in stukken geschikt om voor te dienen.

Soep van baars.

Benodigd: 1 K.G. kleine baarzen, 3 Liter water, ui, wortel, peterselie, $\frac{1}{2}$ eetlepel fijngehakte peterselie, foelie, peperkorrels, een klein sprietje thijm, 100 gram boter, 100 gram bloem, 30 gram oud brood in melk geweekt 1 ei, 1 eierdooier, zout, nootmuskaat, peper, room of melk.

Bereiding: De geschubde, uitgenomen en gewasschen baarzen opzetten met het water, de noodige hoeveelheid (ongeveer 15 gram) zout, ui, wortel, peterselie, foelie, peperkorrels en thijm en ongeveer 10 minuten laten koken. Vervolgens een paar van de grootste vischen uit het water nemen, het vleesch van de graten nemen, den afval weer bij den vischbouillon voegen en dezen nog een half uur laten koken. Intusschen van het achtergehouden vischenvleesch, het in melk geweekte brood, het ei, de fijngehakte peterselie, zout, nootmuskaat en peper een goed samenhangende massa kneden, hiervan kleine balletjes vormen en deze ongeveer 5 minuten in water met zout laten koken. Den vischbouillon doorzeven en het aanhangend vleesch door de zeef in den bouillon wrijven. De boter laten uitsmelten, de bloem er eenige minuten in laten fruiten zonder bruin worden en er met den bouillon (ongeveer 2 $\frac{1}{2}$ Liter) een gebonden soep van koken; hieraan een weinig room of melk, een eierdooier, zout en fijne peper naar eigen smaak en ten slotte de vischballetjes toevoegen.

VOOR DE JEUGD

DIE NIET STERK IS, MOET SLIM WEZEN. (Slot).

De tocht werd nu verder stilzwijgend voortgezet. Steeds duisterder werd het om de reizigers heen en 'e hoofde nu waarlijk niet vreesachtig van aard te zijn, om hier bang te wezen, want ieder oogenblik werden op dezen weg aanvallen gewaagd, vooral op degenen, die er op zoo'n laat uur voorbijkwamen.

Opeens... daar traden dan ook heel geheimzinnig drie gestalten uit de schaduw te voorschijn; even bescheen het heldere maanlicht den loop van hun geweren, terwijl van de roovers zelve, althans van hun gelaat, haast niets te onderscheiden viel, zoo diep hadden ze den slappen vilten hoed over de oogen getrokken.

„Héla, heeren, gij zijt onze gevangene! Volgt ons slechts!“ klonk daar een heesche stem.

Terwijl de damtjes vooral, trilden als een espenblad, nam Pincegourde het woord en trachtte het gevaar af te wenden, door zijn volkomen oprechte mededeeling:

„Och, moedige ridders, laat ons toch met rust! We zijn maar arme komedianten, die zelve honger en gebrek lijden. Bij ons valt waarlijk niets te halen! We zijn op weg om bij gelegenheid van Oudejaer in het slot van den heer Puymirol de „Cid“ te gaan opvoeren, en...“

„Laat dat heer maar gerust wat wachten... En wat je zelve betreft: niemand is zoo arm, dat hij niet wat te missen zou hebben. Volgt ons dus en wel zonder verwijl. Eerst zullen we je zakken en je voertuig eens even inspecteeren en het zou mij verwonderen, als er niet het een en ander uit te voorschijn kwam, wat ons die twee uur op de loer liggens niet eenigszins vergoedde! — Valt er niets te halen, welaan, dan moet jullie ons in ieder geval je stuk eens opvoeren; beter p'bliek kan je al niet wenschen!“

Een ruwe lach vergezelde deze laatste woorden.

„Och, och,“ zuchtte Pincegourde, „dat is anders, dan een souper op het slot, dat ons allen weer een beetje in het fatsoen had gebracht, na dien vermoedenden tocht.“

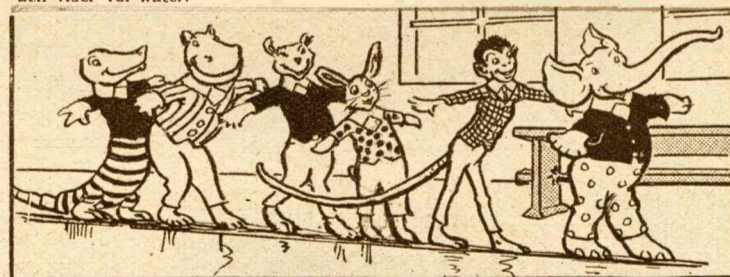
„Nou, dat zijn er een paar van het echte soort,“ dacht Jean Signoret, „misschien komen we er persoonlijk heelhuids af, maar onze trekdierjes zullen ons wel afhandig gemaakt worden!... Kon ik dat maar verhoeden!“

Er zat intusschen niets anders op voor onzen Jan, dan

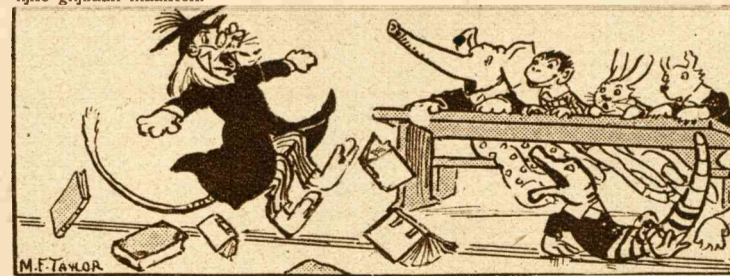
SJMPIE MAAKT EEN GLIJBAN IN SCHOOL.

1. „Bobbie,“ zei Sjmpie tegen zijn vriend Beer, „het is hard aan 't vriezen. Laten we morgen een glijbaan in het lokaal maken.“
„Hoe kan dat?“, vroeg Bobbie Bruin.
„Dat zal ik je laten zien!“
Zij slopen beiden uit hun bed, gingen naar den tuin en spoten met de tuinslang den vloer vol water.

2. Den volgenden morgen ging Sjmpie reeds vroeg een kijkje nemen in het schoollokaal en zag tot zijn groote blijdschap dat de vloer met een laag ijs bedekt was. Hij vertelde het gauw aan de andere jongens, die kwamen aanloopen en een heerlijke glijbaan maakten.

3. Zij hadden zoo'n pret, dat ze geheel de klok vergaten en waren druk aan het glijden, toen ze meester Leeuw hoorden aankomen. De meeste jongens hadden nog net tijd om op hun plaats te gaan zitten, maar Janus Aligator, die de achterste was, viel achterover, juist op het oogenblik dat de deur openging. Meester Leeuw, die van den prins geen kwaad wist, kwam de armen vol boeken, haastig aanloopen, doch maakte opeens een buiteling, dat zijn boeken in het rond vlogen. Je begrijpt, dat er voor de deugnieten toen wat opzat.

ook maar gedwee te volgen, al was het dan ook niet bepaald met een vrolijk gezicht.

Maar... Jan liep heel dicht bij de kar en stilletjes

maakte hij nu den koffer open, waarin de kostuums bewaard werden. Hij haalde er achtereenvolgens: een hoed met veeren, een langen mantel, een paar hooge laarzen en een koperen hoorn uit.

Steeds nauwer werd nu het pad, terwijl de duisternis de plannen van het jongmensch juist ten zeerste begunstigde. Want ziet, bij een kromming van den weg bleef hij stilletjes achter en klom met de lenigheid van een kat een steile rotspunt op, waarna hij zich op de hoogvlakte bevond.

„Wacht maar, als ik nu gauw loop, dan kan ik binnen een halfuur al op de ruïne Carambozac zijn. De heeren roovers met hun gezelschap, die zoo'n heerlijke omweg langs de ravijnen maken, kunnen er niet dan over een goede vijf kwartier zijn. Dan trekken ze natuurlijk langs de muren en den hoofdingang en dat moet ik net hebben.“

Een halfuur later besteeg onze Jan waarlijk de puinhoopen van genoemd slot, die geheimzinnig beschenen werden door het bleke maanlicht.

Toen hij zich daar nu het beste plekje had uitgekozen, doste hij zich in het ridderpak.

„Nú, me dunkt,“ overlegde hij in zichzelf, „als de roovers dat nu toch zien, zullen ze onmiddellijk hun ouden kameraad, den heer van Carambozac meenen te herkennen!“

Weer een goed halfuur later en daar hoorde hij duidelijk het geknars van wielen over den weg en een oogenblik later trok de ossenkar met het roovergeleide, in vroolijken optocht langs het slot.

Een dreigende stem, die als van uit een andere wereld scheen te komen, liet zich nu hooren:

„Vervloekt zijt ge en vervloekt zult ge zijn, gij roovers, die zich niet gespiegeld hebt aan hetgeen mij overkomen is!... Vlucht, zoo gauw uw beenen u dragen kunnen, of de dood zal u achterhalen, met alle zijn verschrikkingen!“

Als aan den grond genageld bleven de roovers eerst staan, maar nadat zij heel de toespraak ten einde gehoord hadden, sloeg er één alvast op de vlucht en de anderen volgden weldra zijn voorbeeld. De reizigers dreigden flauw te vallen.

„Houdt je maar heel kalm, hoor,“ klonk nu de opgewekte stem van Jea Signoret, „het is zeker voor 't laatst, dat de heer van Carambozac verschijnt.“

En snel daalde onze snaak nu de ruïne af, borg heel zijn vermomming weer in den koffer en die gelukkige ontkenning schonk den troep weer kracht, om, zelfs met eenige opgewektheid, het kleine eindje weg te trekken, dat nu nog af te leggen was, tot het slot Puymirol.

OOM TOM.

DE MACHT DER DRIE

Een roman uit het jaar 1955

DOOR HANS DOMINIK

Geautoriseerde vertaling door Pierre Dumoulin

48)

In de opwinding van het tweegesprek waren ze opgesprongen en stonden diep ademhalend tegenover elkaar.

„Nooit! Nooit!” Diana herhaalde het met toenemende overtuiging.

„Dan zou hij een god zijn!”

Diana's opgewondenheid loste zich in een lachje op, hard en fier.

„Een god! . . . Neen! Een man is hij! Een man!”

„En wij?” Er klonk berusting uit de beide korte woorden. Diana legde hem de handen op de schouders.

„Jullie . . . jullie . . . Horace . . . jullie zijt politici . . . Uw gedachten gaan niet verder dan de grenzen Uwer belangen. Hij . . . hij overziet rijken. Jelui arbeidt voor den tijd. Hij denkt aan de eeuwigheid!”

„Jij kent hem, ik ken hem niet. Je waart hem zeer na . . . Je bent een vrouw . . . Wij mannen zien de dingen meer nuchter. Ik zeg je, het wordt geen paradijs op aarde, maar er zal groot onheil voor de heele wereld uit ontstaan.”

„Indien hij een mensch ware zoals jullie. Maar hij is de ideale mensch. De volmaakte man. Hij zal de Macht . . . de wonderbare macht slechts tot welzijn der menschheid, tot het geluk der wereld gebruiken . . . Ja, ik ken hem. Hij gaat met een rein hart aan zijn groote taak. Hij jaagt niets voor zichzelf na, alles voor de menschheid. Hij is Erik Truwor. Dat woord zegt mij alles.”

Lord Horace sprak het niet uit wat hij in dit oogeblik dacht: Dat ook hem dat eene woord, die eene naam maar al te veel zeide.

Met 'n moe gebaar weerde hij af.

„Laten wij er niet meer over spreken, Diana. Wat helpt het dat wij twisten? Het lot zal zich spoediger voltrekken dan ons allen lief is.

„Laten we naar het doel van ons onderhoud teruggaan. Dr. Glossin heeft zijn nicht, Miss Jane Harte bij zijn afreis alleen in Londen achtergelaten. Ik heb hem beloofd haar bij ons op te nemen tot hij terugkomt.”

„Het jonge meisje is hier in huis. Ik zal haar gaan halen.”

* * *

Erik Truwor vatte den uitslag van het onderzoek samen. De ijsberg was met zijn basis half schuin naar onderen in het water gezakt en had toen weer een steunpunt gevonden. Het was natuurlijk, ook met behulp van den kleinen straler, zeer gemakkelijk een uitgang uit het ijs naar buiten te smelten.

Maar zij bevonden zich in een gecompliceerde atmosfeer. De lucht in de ijsgrot was op het dubbele van den gewonen luchtdruk tezamen geperst. In hun longen had de hooge druk zich gecompenseerd. Verschaften zij de lucht nu plotseling een uitgang naar buiten, dan moest de snelle drukvermindering hen doodden. De samengeperste lucht in hun binnenste zou hun longen verscheurd, hun lichamen aan stukken gereten hebben.

Maar ook een langzaam uitlaten der samengeperste lucht gaf geen zekerheid. Immers, zij wisten niet tot welke hoogte de waterspiegel den berg van buiten omgaf, hoe diep de berg in het gesmolten meer was weggezonden. Het zou kunnen gebeuren, dat het water bij het uitlaten der lucht ten slotte de zoldering van het hoogst gelegen vertrek bereikte. Dan zouden zij verdrinken als een muis in de val.

Het middel om al deze moeilijkheden te ontgaan, had de geest van Silvester ontdekt.

„Wij moeten den berg uitsmelten. De gansche massieve kern moet als smeltwater naar beneden. Slechts een lichte uitwendige schaal mag blijven staan. Lichte vloeren en wanden om de schaal steun te geven. Dan zal hij zich verheffen, dan zal hij gemakkelijk op het water drijven . . .”

Het plan was goed maar de vraag der luchtverschaffing baarde moeilijkheden. De weinige lucht, die in de aanwezige gangen ingesloten was, zou nooit voldoende zijn, om het geheele inwendige van den gesmolten berg te vullen.

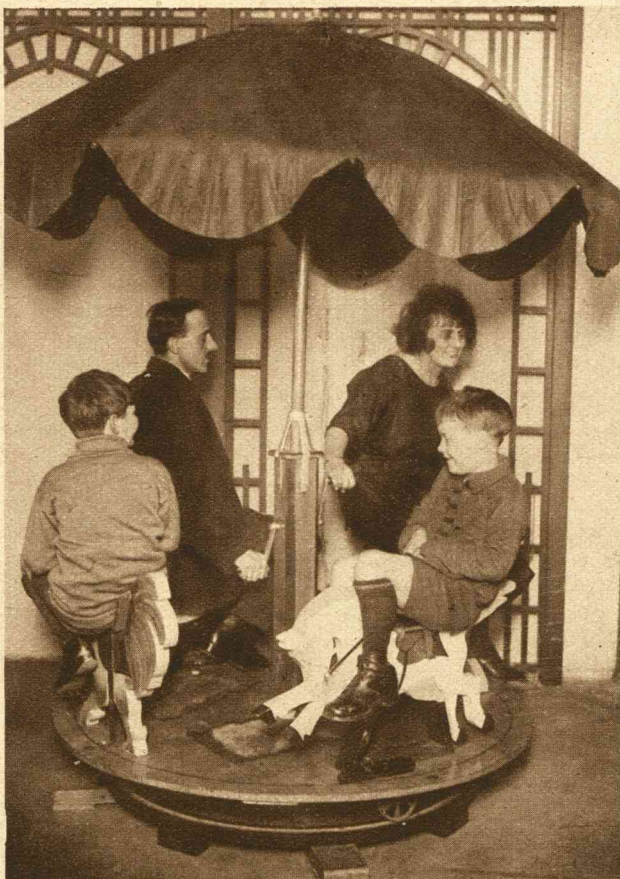
Zij moesten dus met voorzichtigheid een buisverbinding met de buitenwereld tot stand brengen, moes-

ten de luchtpomp met veel moeite uit een half over-stroomde gang halen en van buiten uit lucht naar binnen pompen als de groote smelting aanving, als duizenden tonnen smeltwater naar de diepte stroomden en de massieve ijsreus van uur tot uur steeds meer de luchtige structuur van een honingraat zou aannemen.

Maar zij zagen ook de uitwerking. De berg verhieft zich. Zij merkten het daaraan, dat hij weer in den horizontalen stand kwam en dat de benedenste over-stroomde gangen langzamerhand vrij van water werden.

Zij werkten zonder ophouden. Silvester was dag en nacht bezig. De verwijten van Erik Truwor kwelden hem. Hij wilde met opoffering van al zijn krachten weer goedmaken wat door zijn vergissing bedorven was en vergde meer van zichzelf dan zijn verzwakt gestel op den duur kon verdragen.

Totdat de mishandelde natuur zich wreekte. Atma

En draaimolen in huis.

De laatste nieuwigheid in het Engelsche gezinsleven is de malle-molen, die ingericht is voor vier personen. Door middel van twee slingers wordt hij met de hand in beweging gebracht. — Ook de ouders blijken nog schik te hebben in dit speeltuig, wat trouwens niet zoo wonderlijk is, ais men bedenkt, dat de gansche wereld thans veel van een malle-molen weg heeft.

sprong toe toen Silvester naast den straler, waarmede hij de nieuwe hopen en cellen in den berg sneed op den grond tuimelde. Alle kunst van den Indiër was noodig om het stakende hart van den uitgeputte te dwingen weer verder te slaan en de zware onmacht in een weldadigen slaap te doen overgaan.

Zeer zeker had Silvester reden tot haast en inspanning. De berg moest opgeheven en in den definitieven stand gebracht zijn, vóórdat de poolkoude haar werking deed, vóórdat de oppervlakte van dit door een zoo ongelukkig toeval ontstane meer zich weer met eene zware ijskorst overtoog. Want bevroor het meer, dan raakte de berg vast en alle pogingen om hem op te heffen zouden vergeefsche moeite zijn.

Eindelijk was het gelukt. In honderd uren hadden ze het werk gedaan. Nu moesten ze wachten en geduld hebben totdat datgene intrad wat zij eerst zoo zeer hadden moeten vreezen. Eerst nadat de opgeheven berg vastgevroren was, konden ze het wagen zijn buitenwand te doorbreken, mochten ze de deur van deze reusachtige gevangenis laten springen. Zij rekenden uit, dat minstens nog eens vijftig uren moesten verlopen vóórdat het nieuw gevormde ijs den lichter geworden berg zou dragen.

De gril van het noodlot schonk den president-dictator nog eenmaal een uitstel. Oorlog en oorlogskreten vervulden nog eenmaal de wereld. Van een onbeduidende en belachelijke kleinigheid hing het af hoe lang de vernietigingsoorlog van twee wereldrijken zou aanhouden, eenvoudig dáárvan, hoe snel of hoe langzaam zich in de arctische ijswoestijn op een plas van matige grootte een ijsvlakte zou vormen, die den last kon dragen.

Vijftig uren waarin de bewoners van den berg niet anders konden doen, dan werkeloos wachten, afgesneden van de wereld zonder bericht van wat er buiten voorviel.

Atma zat aan het bed van Silvester. Hij dwong

hem zich aan een weldadige rust over te geven en zijn arm mishandeld hart, dat steeds nog onrustig en onregelmatig tegen de ribben klopte, ontspanning te gunnen.

Erik Truwor was alleen ten prooi aan kwellende gedachten, die zich niet lieten verjagen.

Wat was er in de dagen hunner gevangenschap geschied? Waren de eerste waarschuwingen der Macht voldoende geweest, of was de oorlog toch uitgebroken?

Bezad de menschheid zooveel inzicht om de zinlooze vernieling uit eigen kracht tot staan te brengen?

Was dat het geval, dan zou hij het werk zóó kunnen uitvoeren als zijn plan was geweest.

Maar wanneer ze hem eens niet gehoorzaamden? Wanneer zij in deze dagen van zijn gedwongen werkeloosheid elkander overvielen?

Was dat dan niet het bewijs, dat ze nog niet rijp waren om zichzelf te regeeren, dat ze een alleenheerscher noodig hadden, dat ze tot hun geluk gedwongen moesten worden?

Wie zou hen dan dwingen? De dragers der Macht. Drie hoofden, drie zinnen! Slechts één kon de meester zijn. Wie zou dat zijn?

Silvester, de stille geleerde, de onderzoeker?

Of Atma? De leerling van Buddha Gantama en van Tsongkapa?

Neen en nogmaals neen! Slechts hij zelf kon het zijn. De nakomeling van het oude heerschergeslacht wien een tweemaal herhaalde voorspelling nog eenmaal de heerschappij beloofde. Het gewicht der gedachten deed Erik Truwor opspringen. Hij stond op en dwaalde door de kloven en spleten van den uitgehouden berg.

Hij was door de Voorzienigheid uitverkoren. Hem had 't noodlot de oneindige macht in de hand gegeven. Hij had helpers noodig, trouwe toegewijde paladijnen, om haar uit te oefenen. Daartoe had het lot hem de vrienden ter zijde gesteld. Zóó moest de voorspelling van Pankong Tzo worden uitgelegd. Den heerscher de macht, zijn paladijnen het weten en den wil.

Zoo kon het Cesar te moede geweest zijn eer hij den Rubicón overstak, zoo Napoleon toen hij het waagde Italië aan te vallen, zoo Stonard toen hij zich tegen de gelen in het Westen der Unie keerde.

Het noodlot riep hem, het noodlot had groote dingen met hem voor, wanneer . . . wanneer in deze dagen de oorlog uitgebroken was. Met nauwelijks te bedwingen ongeduld wachtte hij het uur der bevrijding uit de ijzige gevangenis af.

* * *

Slechts den wensch van haar echtgenoot volgend, had Diana Maitland Jane in haar huis in Maitland Castle opgenomen. Weerstrevend eerst had zij haar toen lief gekregen. Indien dit jonge meisje dan al een verwante van Dr. Glossin was, zoo had zij in elk geval niets van de twijfelachtige hoedanigheden van haren oom geërfd.

Dr. Glossin mocht dan duizendmaal gelogen hebben, ditmaal had hij althans de waarheid gesproken, toen hij zeide, dat Jane eenzaam was en hulp noodig had. Lady Diana ontdekte het met den geoefenden blik der gerijpte vrouw van levenservaring.

Zij nam zich voor, voor de verlatene een moederlijke vriendin te zijn. Zelf vereenzaamd op Maitland Castle in deze dagen van politieke hoogspanning en oorlogsverwickelingen, nam zij haar in haar gezelschap en had haar het grootste deel van den dag bij zich. Daarbij moest zij echter de ontdekking doen, dat de ziel van het jonge menschenkind raadselen in zich droeg.

Lady Diana bevond, dat er in de herinneringen van Jane leemten waren. Wat zij vertelde, vertelde zij eenvoudig en zonder opsmuk, zonder zichzelf tegen te spreken. Maar plotseling, op bepaalde plaatsen, stakte het verhaal, dan brak de herinnering af en het was Diana niet mogelijk die gapingen te overbruggen.

Dan kwam daarbij de veelvuldige verandering van stemming. Het eene oogenblik was zij vrolijk, bijna uitgelaten en het andere weer stil, prikkelbaar, peinzend, verstrooid, nu eens afkeer van dit, dan weer sympathie voor dat aan den dag leggend, iets wat bij de gemeenschappelijke maaltijden, zelfs bij de keuze der spijzen tot uiting kwam.

Diana Maitland had zich in een gesprek met hare huishoudster over Jane onderhouden. De zonderlinge toespelingen der oude vrouw wilden haar maar niet uit het hoofd.

Jane begaf zich naar een tafeltje dat aan een der groote erkervormig uitgebouwde boogvensters stond. Zij had de tafellade opengetrokken, zocht onder verschillende kleinigheden, die daar lagen en scheen het een of ander te zoeken.

(Wordt vervolgd).

PANDER
G ZONEN

DEN HAAG

DONDERDAG 10 EN
VRIJDAG 11 JANUARI

OPRUIMING

VOOR

Grapjes.

„Ja,” zei de toekomstige huurder, „ik vind dit huis heel aardig, maar het is jammer dat dit groote gebouw vlak ervoor staat!”

„O,” zei de eigenaar geërgerd, „dat is maar een kruis-fabriek. Vandaag of morgen gaat dat toch de lucht in.”

„Word wakker, en ga naar beneden,” fluisterde mevrouw de Bruin tegen haar slapenden echtgenoot.

„Waarom?” vroeg deze, nog half slapend.

„Omdat er een inbreker in de keuken is,” antwoordde zij.

„O, dan ga ik niet,” zei hij. „Je hebt mij verboden mij te mengen in huishoudelijke aangelegenheden.”

Bezoeker: „Ik ben gekomen om eh - te praten - eh - over de hand van uw dochter.”

Vader: „Jan! zeg aan juffrouw Helena dat de manicure er is!”

Bezoekster: „Mijn man tobt vreeslijk.”

Dokter: „Waarover?”

Bezoekster: „Hoofdzakeelijk over zijn geld.”

Dokter: „O, stuur hem maar eens bij mij. Ik zal hem wel gauw eraf helpen!”

Allerlei Wetenswaardigs.

UIT DE WERELD DER ONEINDIG KLEINEN.

Het kleinste deeltje stof, dat nog net die stof is, noemt men een molekuul. Het kleinste deeltje water, dat nog net water is, heet een molekuul water. Kleiner dan een molekuul kunnen we een stof niet verdeelen, want dan houdt het op die stof te wezen, maar valt uiteen in zijn bestanddeelen, waaruit het is opgebouwd. Hoë groot is een molekuul? Men heeft berekend, dat de middellijn van een watermolekuul 25 miljoen maal kleiner is dan een centimeter. Als we dus 25 miljoen watermolekulen naast elkaar konden leggen, dan had men een lengte van 1 centimeter! Gewoonlijk is de molekuul-middellijn echter nog kleiner, n.l. het 100-miljoenste van een centimeter. Een molekuul verhoudt zich tot een flinke perzik als die perzik tot den aardbol. In een kubieke-centimeter lucht bevinden zich 21 trillioen molekulen, volgens andere geleerden ruim 27 miljoen!

Het molekuul is echter niet het kleinste deeltje der schepping, dat is het electron. Dat heeft een middellijn die maar het 100-duizendste deel is van de middellijn van een molekuul. Tusschen het molekuul en het electron ligt wat grootte betreft het atoom. Een atoom is een miniatuur zonnestelsel: het bestaat uit een kern en verschillende electronen. De laatste bewegen zich met groote snelheid om den kern. Een electron verhoudt zich tot het atoom als een vlieg tot een kathedraal.

Eén zandkorrel is een wereld op zichzelf, een heelal, want er krioeit een aantal molekulen en atomen in, waarvan wij ons geen voorstelling kunnen maken.

Op Lord Howe Island, in de Stille Zuidzee, behoeft men noch rente, noch belasting te betalen voor den grond. Het eiland heeft n.l. een oppervlakte van slechts vijf mijl en een bevolking van 120 zielen.

Nabij Durban wordt een tunnel onder de zee aangelegt om de schatten van een gezonken schip te bergen.

DE KUNST DER KLANKEN
DOOR MAARTEN DIJK.

25. De overige idiophonen.

Daar ik met de Redactie van „Panorama” overeengekomen ben, deze reeks nog slechts tot en met nr. 30 voort te zetten om dan een andere serie van grootere, geïllustreerde artikelen te beginnen, zie ik mij genoodzaakt in de laatste zes artikelen van deze reeks de nog niet behandelde muziek-instrumenten zeer veel korter te bespreken dan de reeds-besprokene, opdat ze althans nog alle de revue zullen passeeren in deze rubriek. In de daarna te schrijven grootere artikelen kom ik er dan evenwel uitvoeriger op terug. Ik zal dus thans in één artikel alle resteerende idiophonen afdoen. Tot de middelbaar-geslagene behoort nog de ratel, waarbij de slag wordt verkregen, door een veerend houtje door draaiing over een tandrad te laten bewegen, hetgeen een knetterend geluid geeft, om welke reden de grootere formaten vroeger veel in de ouderwetsche oorlogs-stukken („De slag bij Waterloo” etc.) werden gebruikt tot nabootsing van geweervuur. Haydn heeft dit instrument gebruikt in zijn kindersymphonie en in onzen tijd is het verschenen in de partituur van „Tijl Uilenspiegel” (van Richard Strauss). De ratel is verder zeer bekend als ouderwetsch nachtwacht-instrument, terwijl het in onzen tijd dient ter aankondiging van den reinigings-dienst en als carnavals-instrument.

Een reeds heel wat hooger ontwikkelde idiophon is de speeldoos, hoewel het een kunstspel-instrument is. Hierin bevindt zich een metalen kam met tanden van verschillende lengte (d.w.z. oogenschijnlijk alle even lang, doch de inker-

IEDEREEN

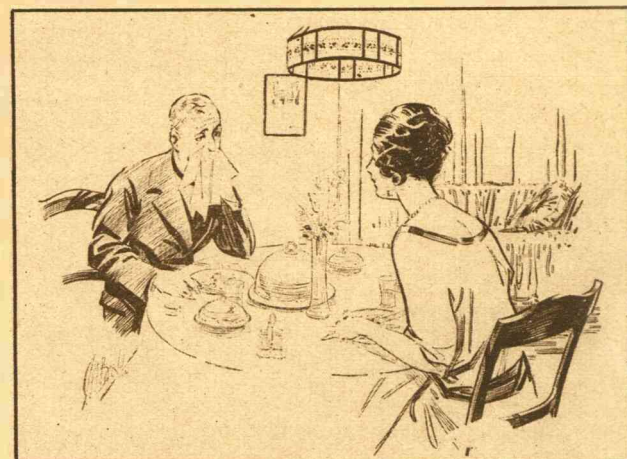
ving wordt bij elken volgenden tand iets dieper) zoodat ze alle een verschillende toon geven. Een door een veer draaibare rol heeft nu op bepaalde plaatsen, die op deze tanden corresponderen, pennetjes, die de tanden tot klinken brengen in bepaalde volgorde, zoodat elke rol ons een ander liedje kan doen hooren. De kam is dus het eigenlijke instrument. De rol de kunstmatige bespeler.

Het heeft ook niet aan pogingen ontbroken om blaas-idiophonen te vervaardigen. Deze moeten wel worden onderscheiden van de algemeen bekende blaasinstrumenten waarbij de toon wordt voortgebracht niet door het materiaal zelf, maar door een trillende luchtkolom, waartoe het materiaal als omhulsel dient en bij sommige van waar weliswaar een rietblaadje in 't mondstuk trilt, echter niet om zelf te klinken doch om den luchttoevoer periodiek te onderbreken. Een echte blaas-idiophon was de „piano chanteur” die in 1878 door Gustave Baudet op de Parijsche Wereldtentoonstelling werd gedemonstreerd. Hier veroorzaakte het neerdrücken van toetsen, dat de wind van een blaasbalg afgestemde metaalstaafjes tot klinken bracht. Een andere blaas-idiophon is de Chineesche „Ku tang”, een soort van glazen karaf, waarvan de hals door den bespeler in den mond wordt genomen. Bij snel in- en uit-ademen wordt de uiterst dunne bodem heen en weer bewogen en geeft een knetterenden klank.

Er blijft ons over, de strijk-idiophonen te vermelden. Wanneer een materiaal, dat uit zich zelf elastisch is, door strijken inplaats van door slaan tot klinken wordt gebracht, ontstaat inplaats van een snel eindigenden een duurzame toon. Dit is o.a. het geval bij de zoogenaamde nagelviool. Het is een houten resonans-does in den vorm van een halven cirkel, waarop afgestemde stalen stiften bevestigd zijn, die, als ze aangestoken worden, een fijnen, doordringenden toon geven, die veel gelijkt op het flageolet van een gewone viool. De nagelviool is later omgebouwd tot een nagelklavier, waarbij een strijkband door het trappen van pedalen voortdurend ronddraaide en toetsen de aanraking van bepaalde stiften veroorzaakten.

De overige strijk-idiophonen bestaan bijna alle geheel of gedeeltelijk uit glas, dat (dikwijls met den natten vinger) wordt aangestoken. Soms dient dit slechts om aldus indirect metaalstaven te doen klinken. Zoo bijvoorbeeld bij de euphoon, waar de glazen staven ongeveer een halven meter lengte bezitten, doch verbonden zijn met ijzerstaven. Dikwijls echter geeft het glas zelf den klank. Algemeen bekend is bijv. het „strijk-klokkenspel” waarvan de primitiefste vorm de tot verschillende hoogte met water gevulde glazen of flesschen zijn. Men zal verbaasd zijn te vernemen, dat de groote toondichter Gluck in 1746 in Londen een concert (!) gaf op 26 gevulde drinkglazen met begeleiding van orkest. Hij noemde het een nieuw instrument met eigen vinding, hetgeen echter vermoedelijk onjuist is. Dit „instrument” heeft geleid tot de uitvinding der glasharmonika. Hierbij waren de glazen (die door bijvullen en uitgieten moeizaam gestemd moesten worden) vervangen door op bepaalde toonhoogte gegoten glazen van bijzondere vorm, die op een draaibare schijf stonden. Het draaien gebeurde door een pedaal, zoodat de bespeler zijn handen vrij had om de glazen (die door dit draaien gemakkelijker bereikbaar waren) tot klinken te brengen. Later heeft men deze instrumenten bovendien nog met klaviatuur gebouwd.

Er zouden talrijke varianten van al deze idiophonen beschreven kunnen worden. De tot heden opgesomde toonen evenwel duidelijk aan, dat ook de verst-ontwikkelde idiophonen toch slechts primitieve instrumenten zijn. Als men er hooge-muzikale eischen aan stelt, geldt dit zelfs voor de hoogststaande: de klokken. Van alle instrumenten zijn dan ook inderdaad de idiophonen (d.w.z. de instrumenten, waarbij het materiaal zonder iets anders dan aanraking klankgevend is) de laagststaande. Ook zijn zij de oudste, daar het materiaal geen bijzondere bewerking behoeft en ze dus gemakkelijk te maken zijn.

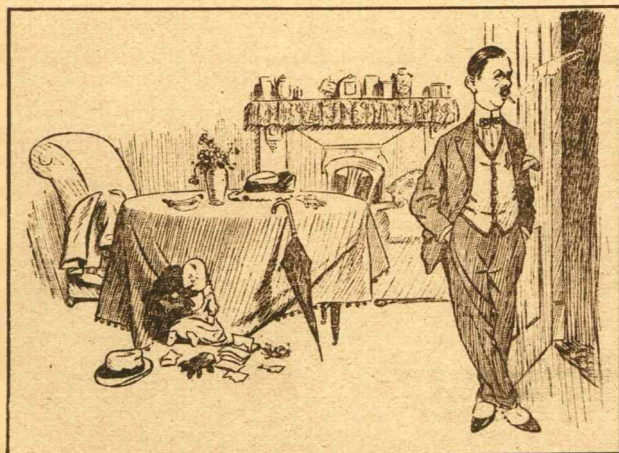
De held: „Eh - eh - lieve — ik - eh - geloof, dat er - eh - een paar drukfouten in je kookboek staan!”

HOLLAND OP DE SCHAATS.

Eindelijk is heel de natie
Dan toch op de schaats geweest,
Alle politiek ten spijt werd-
Dat het nationale feest.
Jongen, ouden, rijken, armen,
Zijn eens aan den zuier gegaan,
Heel ons volk heeft weer genoten
Op de heerlijk gladde baan.
Dàar was geen verschil in standen,
Dàar was elk gelijk, want heusch,
Zelfs de allerhoogste oome
Had een druppel aan z'n neus.
Alle deftigheid was foetsie,
Elk zat lachend op z'n beurt
In een houding, waarom zeker
Op de straat diep was gekleurd!
Fijne tochten zijn gemaakt weer
Door het witbesneeuwde land.
Zelfs de „koek-en-zoopies” stonden
Fier bevlagd weer aan den kant.
Heete koppen chocola-melk,
Ouderwetsch verdacht van kleur,
Schonk men ons en 't smaakte, want je
Was in een volmaakt humeur.
Dan weer verder, beentje over,
Als een branie, heen en weer,
Met als kleine onderbreking:
'n Botsing tegen 'n dikken heer.
Vast-gegriep van beide kanten,
Als van een verliefd jong paar,
En als slot van de omarming:
Beiden zittend naast elkaar.
Met een grap elkaar geholpen,
Lachende weer overend,
Nog gemoedelijk een praatje,
Of je elkaar jaren kent....

Zoo zijn we, wanneer we schaatsen:
Eén en al natuurlijkheid,
Klaar voor hulp bij tegenwinden,
Wars van ruzie, haat en nijd.
Als we in het dagelijksch leven
Deden net als op het ijs,
Ja, dan was het hier op aarde
Op m'n woord.... een paradijs.

J. Cats Jr.

Geduldige Hubby: „Mabel, lieve, baby kluift aan mijn nieuwen handschoen — mag hij?”

Mabel-lieve: „O, ja, laat hem maar.” — Na een oogenschijnlijk „Je weet toch wel zeker, dat het de jouwe is?”